

Nuu i e xé'e Xuva kō é kūtuní San Juaan

Nuu i e tá'xi Jesucristu é kūtuni ko

¹ Sá'ā tá'xi Jesucristu é kūtuni ko. É xé'é Xuva kō é kā'an ñá nī ña ntáde tsíñu iña ña nuu i e dokó sa xee ntuvi é kūntaa ntí'i é kāka'an ña. Taxnūu ña ánje ñá é kā'an ñá nī kó, xu'u é Juaán u, nuu i sá'a.

² Kaka'án u ni nto da mií e tékú ko vatā ó kaka'an Xúva ko, vatā ó kaka'an Jesúcristú dí. Kaka'án u nuu i sá'a é īni mii u.

³ Nté kuān nte vá'ā o é da xōó ka ña'a, ña kanakuā'a nté koo kuvi rkontuví, nī ña é kāteku i é kāka'an tú'un sa'á ne, kade ntaa ña nee é kāka'an, tsí e xée etsin ntuvi é kūntaa ntí'i é ūve na'a kaká'an í'a.

Édē vá'a Juāan tutú iña é ū'xe úkūn san

⁴ Xu'u é Juaán u ne, kade vá'a ú tutú sā'á iña é ū'xe úkūn san é ntoo ñuú Asia. É nī'i nto é vā'á iña Xuva ko. É nī'i nto é kuntōo vá'a nto nta'a Xuya kō, ña é tuví vevií ne, ña é kuan tsí ó tuví nte ntúvi dí'na ne, ña é kuan koo kutuví ntii dañu ntūvi, dívi ña ni ū'xe espíritū, ña ntoo nú tēu ñá,

⁵ ni Jesúcristú dí, ña é da mií é kāka'an é nuu é ntaā i. Di'na ña ntóto ña é un ntí'í ntí'í ña é xi'í san ne, kade kú've ña iña un ntí'í ntí'í rei, ña ntántoo ñuxiví a. Kuñima ñá kō ne, nantíi ña kō dá ñu'u kutu o ni kuëtsí kō, tsi étí ña niñi ñá e ntá'vi ña kuëtsi kō.

⁶ É tā'xi Jesucristu é kadā kû've o, é vīl o dútu iña Xuva ko, dívi Úva ñá. Ntadiá'vi ña, dívi ñá, tsi dóo ntii inī ñá ntii dañu ntūvi. Kuan koo na kōo.

7 Koto nto tsí Cristú ne, ki'xi ña mé'ñu vīkó san. Un ntíí ntíí ña'a sán kiní ña ña, un tsi nte ñá'a, ña é ntuku kuí'i ña. Dóó kueku un ntíí ntíí ña'a, ña ntoo da mí'i ká ñuxiví a, kuenta iña ña. Kuān koo kuvi ntí'xe.

8 “Dívī ú e di'na ú ne, dívī ú é ntíí ú ata i kán di”, ka'an Xúva kō, ña é kadē kû've é un ntíí, ña é tuví vevií, ña e dúkuān tuví nte dí'na, ña é kutuví ntii dañu ntūvi.

Dā íni Juaan e dóo ka'nu Cristu

9 Xu'u é Juaán u ne, ta'an ko ûn ntíí ntíí o. Dadíí tsi ntánto'o ko kuënta iña Jesúcristu, tsí uun tsō nuu Xuva kó ne, dadíí tsi kata'xi Jesucristu é na kā'nu tsi vii ó nima ko. Nuu kutū ú ñuú Patmu é tuvi mé'ñu ntute ñuú san kuenta iña tú'un Xuva kō, é kaka'án u xoo é Jesucristu.

10 Uun ntuvi dá iō dá'na é kunuu iní ko Xuva kō ne, ínúu Espíritu Xuva kō nimá ko. Tékú ko é kák'a'an úun tatsin atá ko. Un ntii tsi kák'a'an, vátā ó kakuvi dá kaeku trunpetá san.

11 Kaka'an:

—Xntéén na'an é un ntíí é kaínín ve. Kidáā ne, taxnuun tutú san iña é û'xe úkún é ntoo ñuú Asiá, ni ñuú Efesú, ni ñuú Smirná, ni ñuú Pregamú, ni ñuú Tiatirá, ni ñuú Sardí, ni ñuú Filadefiá, ni ñuú Ladicea —ka'an tátsín san.

12 Xkokotó u atá ko vata koo é kíní u xoo é kák'a'an íní ko. Kidáā né, íní u u'xe tún tsumé é dí mii tsi kaá kuaan kúvi.

13 Mé'ñu tun tsumé é û'xé san ne, ntitsí uun ña'a, ña vata kaa ñatíí kaa ña, é nuu ña doo kani nte rkun xé'e ña xee. Katínuu nté xkintika ña ñíí l'xí ña e kúvi kaá kuaan.

14 Idi díki ñá ne, kuí'xin kue'en vátā ó kuí'xín katsi, é vāta ito ka'xin é kuí'xin kue'en. Ntuxnúu ñá ne, kaxi'í nuu vatā ó kai'xí ñu'u.

15 Dí'ín ñá ne, kaxi'í nuu vatā ó kaxi'í nuu dá kai'xi kaa dá kákuvá'a ini urnu kan. Tátsin ñá né, vata kaa te ntüte ka'nu é kainu.

16 Ní'i nta'a ñá ú'xé xntívi nta'a kua'a ñá ne, xu'u ñá kíi káa káni e ntíko ntuvi núu í ne, kai'xi kué'en núu ñá, vatā ó kai'xi ngántii da dóo i'ni.

17 Dá íni ú ñá ne, uun xíó vitá tsu nú dí'ín ñá vata tē xi'í u. Kidáá ne, tñin nta'a ñá kó nta'a kua'a ñá ne, kaká'an ñá ní ko:

—Ñá ku ú'vi o. Xu'u é di'na ú ne, xu'u é ntií ú ata i kán di.

18 Xu'u é kántito u. Xu'u é xi'í u, ntá tsi vevií ne, kantito ú ntii dañu ntüvi. Xu'u é kadē kû've u iña doxi'í san ní dô'vi kan.

19 Tsuven ná'án un ntií nuú i é inin, é kákuví vevií ní é kúví rkontuví di.

20 Núu i sá'a é iō xu'u iña é ú'xe xntívi san é inin é ni'i ntá'a ú nta'a kua'a kó san, ni ú'xe tún tsumé e kúvi kaá kuaan. Kími é ú'xé san ne, díví ánje, ñá nú'u ntá'a i é ú'xe úkún san. Tun tsumé é ú'xé san ne, náa i é ú'xe úkún san.

2

Tú'un iña é ú'xe úkún san, di'na iña úkun ñúú Efesu

1 'Kadan vá'an tutú iña ñá nuu nta'a i úkún ñúú Efesú san ne, ká'an tsí Xu'u é nta'a kua'a kó ni'i ntá'a ú é ú'xé xntívi san, Xu'u é kaika mé'ñú ú é ú'xe tún tsumé e kúvi kaá kuaán san ne, kaka'án u ni ñá:

2 Ini ntií ú nee é káden. Iní u tsi dóo kaxión ntiín é káden tsíñun, tsi dóo ka'nu iní o. Iní u tsí ñá kakutíin nima ó ni ñá'a, ñá é kíni ntáa san, tsi íton nteén ñá é ká'an ñá é pustru ñá ne, kütuni o tsi dóo vete ñá.

3 Iní u tsí ka'nu iní nti'xe o, tsi dóo ntó'o o da dé tsiñun kuenta iñá ko; ñá ni kudu'xen ò.

4 Ntá tsi íó nuu i é kuëtsí o: tsí ña kakuinimá ka o kó vata ò kuínima ó ko kidaā.

5 Naká'an o vë mí'í ko'xon nteen ne, na nátivi iní o. Viín xtukun vatā o dén kidaā. Tē ña'á ne, da née iní tso xee u mí tuvín ne, naki'i ú tun tsume ò mí ntitsi, tē ña nátivi iní o.

6 Ntá tsi íó nuu i é kăden é vâ'lá di, vata kaa é ña ntío o nuu i e ntáde ña'a, ña ntántikin ñá nani Cúlaá san. Ña xkúntee iní ko di é kuān o ntáde ña.

7 ¡Te īnin é kīnin ne, kinin é kāka'an Espíritū sán nī ña ntákuinti'xe i san! Xoo é kūvi vií i ne, ta'xí u itsi é kā'xi ña kití utun é nñ'i ña ntuví iñá ña é ntitsí mē'ñu mí e dóo va'a mí tuví Xuva kō. Kuān koo ka'an.

Tú'un ñña úkun ñuú Smirna

8 'Kadan vá'an tutú iñá ñá nuu nta'a i ûkún ñuú Smirná san. Ká'an tsí Xu'u é dí'na ú nī e ntíi ú ata í di, Xu'u é xi'í u ne da ntóto xtúku ú ne, kaka'án u ni ñá:

9 Iní u é un nti'í é kāntó'o o. Iní u é kātaan núu o, ntá tsi kuikān nuu Xuva ko. Iní u tsí ntáka'an kíni ña Israéé san iñá o. Ña sâ'á ne, da ntáka'an ña é ña Israéé ña, ntá tsi ña te ña Israee ntí'xe ña, tsi ntáduku ntée ña tó'ó e ña vá'á san.

10 Ña ku ú'ví o nté koo nto'o o rkontuvi. Iō ntó ne, vii tó'ó e ña vá'á san é ku'un kutu ntō vata koo é kōto nteé ña nto tē nuu é ntaā i e ntákuinti'xe nto. Ú'xi ntüvi é ntó'o nto. Ntá tsi ñá ku xtuvín miin é kākuinti'xe o kó, kuān te kuvín, tsí ta'xí u ntuví iñá o é kutüvín nī kó ntii dañu ntüvi.

11 ¡Te īnin é kīnin ne, kinin é kāka'an Espíritū sán nī ña ntákuinti'xe i san! Xoo é kūvi vií i ne, ña te kúví ñá tē xi'i ña é kūvi uví íto san. Kuān koo ka'an.

Tú'un ñña úkun ñuú Pregamu

12 'Kadan vá'an tutú iñá ñá nuu nta'a i ūkún ñuuú Pregamú dí ne, ká'ān tsí Xu'u é nī'i u káa kāni é ntiko ntūvi núu í ne, kaka'án u ni ñā:

13 Iní u tsí tuvin mí kadē kū've tó'ō e ña vá'ā san, ntá tsi kantíkin dúkuān ko. Ñá ni xtuvín miin e kuínti'xe o kó, kuān te dívi tsi ñuu mí tuví tó'ō e ña vá'ā san é'ní na ña é kāka'an é vā'á iñá ko, ñá nani Āntipá san.

14 Ntá tsi ió nuu i é kāden é ña xkúntee iní ko: tsí ña'a o iō ñá, ña e ntántikin dúkuān tú'un vatā o nañé'e Bálāan, ña é xe'e ítsi rei Balaa é kā'an ñá nī ña Israeé san é vií ña é kini kaa: é kā'xi ña é xe'é ña'a san iñá sántu ñá, nī é vií ña é kini kaa ni ñadí'í san dí.

15 Iō túku ña'a o, ña e ntántikin tú'un vatā o nañé'e ña ntántikin ñá nani Cūlaá dí. Ña xkúntee iní ko é kuān koo vií ña.

16 Dukuān ne, nativi iní o ve. Tē ña'á ne, da née iní tsó xee u mí tuvín ne, náá ú ni ña ni tū'ún ko e dóo ntiko é vāta kaa káa kāni é kākii xu'u ko.

17 ¡Te ïnin é kínnin ne, kinin é kāka'an Espíritu sán nī ña ntákuinti'xe i san! Xoo ña'a, ña é kūvi vií i ne, kué'ē u é kā'xi ñá tañu'u é vē'xí e dukún kān. Kué'ē ú ña uun xuu kui'xin é nteé na'a uun díví xee e nté uun xoxo ña ïni i née dívi, tsí da mii tsí ña é nī'i i xuú san é ïni ña. Kuān koo ka'an.

Tú'un ñña úkun ñuuú Tiatira

18 'Kadan vá'an tutú iñá ña nuu nta'a i ūkún ñuuú Tiatirá dí. Ká'ān tsí Xu'u é I'xá Xuva kō kúvi u, Xu'u é kai'xi ntúxnūú ko vatā ó kaxi'í nuu ntúve ñū'u, Xu'u é kai'xi dí'm kó vatā ó kai'xi kaá kuaán ne, kaka'án u ni ñā:

19 Ini ntí'i ú nte o den. Iní u tsí dóo kakuinima ó, tsí dóo kakuinti'xe o kó dí, tsí dóo kade tsíñun dí ne, dóo ka'nu iní o di. Iní u tsí dií ka vá'á ó kaden vevii é vatā o dén kídaā.

20 Ntá tsi ló é ña xkúntee iní ko: tsí da vá'a tso é kanañé'é ñadí'i, ñá nani Jesébeé san. Kaka'an ña é tū'ún Xuva ko kāka'an ña, ntá tsi kade vete ñá. Kaeni nta'ví ña ña'á ko, ña ntákuinti'xe i san, tsí kaka'an ñá ni ñá é vii ña é kini kaa ni ñadí'i san, ní é ka'xí ña é xe'é ña'a san doméni iña sántu ña.

21 Xé'ë ú ña ntuví vata koo é na nátivi iní ña kuétsi ñá, ntá tsi ña ni ntío ña é xtuví mii ña é vii ña é kíni kaa san.

22 Nakō'xó u ña nu itó ña ni ûn ntíi ntíi ña'a, ña e ntákidi ni'i ñá ne, kué'ë u é ntō'o ñá tē ña nátivi iní ña nuu i e ntáde ña.

23 Ka'ní kue'én u i'xá ña. Kidáa ne, kutuni un ntíi ntíi ña'a úkun san tsí xu'ú ne, ini ntí'i u e ntádē kuení nto, é un ntí'l é ntio nima ntó ne, ntánáá u ni nto kuénta iña i é edé nto é un é un nto.

24 Ntá tsi nto'o e ntántoo nto ñuú Tiatirá, ntō'o é ña te ntántikin nto é kanañé'é ñadí'i san ne, ntō'o é ña ni nakua'a nto nuu i e dóo vi'xín o iña é ña vá'a san. Ñá ká'án ka ú ni ntō neé vii nto.

25 Da mií é ña ku xtuví mii nto nté un siin e ntákuinti'xe nto da nté nainú u.

26 Té xoo é kúvi vií i, xoo é kútií i é vii é vá'a da nté nainú u ne, kué'ë u é kadā kú've ñá iña da mí'i ká ñuú,

27 vatā o tá'xi Uvā ko é kadā kú've u di. Tátún e kúvi káa kada kú've ñá ni ñá. Ntada utsi ña ñuú san vatā ó kakuví kídí nte'u dá káta'vi.

28 Kué'ë ú ña kímí é vē'xi túvi sán di.

29 ¡Te ïnin é kílin ne, kinin é kāka'an Espíritu sán ní ña ntákuinti'xe i san! Kuān koo ka'an.

3

Tú'un ña úkun ñuú Sardi

1 'Kadan vá'an tutú iña ñá nuu nta'a i ûkún ñuú Sardí ne, ká'án tsí Xu'u é nuu nta'a ú u'xe espíritu

Xuva ko ni ū'xé xntíví san ne, kaka'án u ni ū. Iní u nte xkóon dēn. Kantítón, kuiní ña'a san, ntá tsi ñá te nuu é ntaā i, tsi é xi'in.

² Ntoton ve. Koon ntiin nī é ntoo ká san di'na dá nti'í kue'en. Váta kíní u nee é vā'a é kāden nuu Uvá ko.

³ Naka'an o tū'un é īní nī e téku o nte dí'na. Nātīvi iní o ne, kadan ntaan née é vā'a é īnin. Tsí tē ña kantítón ne, da née inī tsó xee ú vatā ó de ña du'u, é nté ñá inin neé ura xee u mí tūvin.

⁴ Ntá tsi ió ka kudii ña'a o, ña ntoo ñuuú Sardi, ña é ña ni kudéntu dōo i. Dadíi kaka ú ni ñā é ñu'u ña doo kui'xin, tsi dóo va'á ña'a ña.

⁵ Tē xoó ña'a, ña é kūvi vii i ne, ní'i ñā doo kui'xin é kū'un ña. Ñá nakāte ú dívī ñá iní tutu mí ûve na'a xoo é ni'i ī ntuví va'á iñá í ne, kā'án u ni Uvā kó nī áanje ñā tsí ña sā'á ne, ntáduku nté ña ko.

⁶ ¡Te īnin é kīnin ne, kinin é kāka'an Espíritū san ni ña ntákuinti'xe i san! Kuān koo ka'an.

Tú'un iñá úkun ñuú Filadefia

⁷ Kadan vá'an tutú iñá ñá nuu nta'a i ūkún ñuuú Filadefiá ne, ká'án tsí Xu'u e dóo va'á u, Xu'u é kāka'án u é nuu é ntaā í, Xu'u é ní'i nta'a ú ntakāá rei Davii. Te Xū'ú nakaán u ne, nté uun xoxo kuvi nakadí i ne, te Xū'ú nakadí ú ne, nté uun xoxo kuvi nakaán i. Xu'ú ne, kaka'án u ni ū.

⁸ Iní u nte xkóon dēn. Koton, tsi é nakaán u xi'i mí kí'ín ne, nté xoxo kuvi nakadí i. Tsí iní u tsí kuān té ña tuvi ntí o ne, éden ntaan é kāka'án u, ñá ni kā'an te ñá inín ko.

⁹ Koton, tsí ió ña'a, ña ntántíkín tó'ō e ña vá'ā sán ne, ntáka'an ñá tsi ña Israéé ña, ntá tsi ña ntáa, tsí vete ñá. Koton, tsí vií u é na kūnchíti ña nú dí'in o vata koo é kūtuni ña tsi dóo kakuinimá ko o.

10 Tsí ña ni kudú'xen ò é kādan ntaan é kāka'án u ne, kūtií ntí'i o. Dukuān ne, nada'án u o tē xee ntúvi é ntō'o ña ntoo dá kaníi ñúxiví san, dá kōto nteé u ña ntántoo nú nte'u san.

11 Ña ná'ā ka dá nainú u. Kuuenta tsí viin é ní'i o vata koo é xoxo naki'i núu i doméni é ní'i o.

12 Xoo é kūvi vií i ne, kué'ē u é kí'lí ntii ña vi'i Uvā kó ntii dañu ntúvi. Nté uun ito ká ña ntii ña mí tuví ña. Xntéé u kúñu ña díví Uvā kó ni díví ñuú Uvā kó, divi Jerusáleén xee é vē'xí nte e dukún kān. Xntee ú ña díví xeé ko dí.

13 ;Te ïnin é kínin ne, kinin é kāka'an Espíritu san ni ña ntákuinti'xe i san! Kuān koo ka'an.

Tú'un ña úkun ñuú Ladicea

14 'Kadan vá'an tutú iña ñá nuu nta'a i ükún ñuú Ladiceá ne, ká'án tsí Xu'u é kāka'án u é kuan koo na kōo. Ñá te kaēni nta'ví u, tsí da mií é nuu é ntaā i é kāka'án u. Nta'a ko vé'xi un ntí'lí é ede kû've Xuva kō.

15 Xu'u kaka'án u ni ò tsí iní u nte xkóon dēn. Ntē ña te i'nín ne, ntē ña te ví'xin. Dií ka vá'ā ó tē dí'i'nín né, o tē dí ví'xin.

16 Dukuān ne, da xé ña te i'nín, ntē ña te ví'xin ne, kakunte'xé ko o ne, ncho nantu'xen ú.

17 Kaka'an tsi dóo kuikān, e dóo iō íña o, tsí ña tuvi nee é kātaan nuú o. Ntá tsi ña kakutuni o te dóo nta'vín den, tsí ña te neé nuu á'vi o, tsí kanti'u ntuxnúu o ne, kantiín di.

18 Dukuān ne, ta'xi ú itsi nté koo viin: Ki'xin mí tuví u ne, kuiin kaá kuaan va'a é ña te neé kadáka vata koo é kukuikan ntí'xen. Kuiin doo kui'xin é kunúun vata koo é ña kuka'an nuu o é kāntiín. Kuiin u'xen cho'ó di é kütsí nuu ntuxnúu o vata koo é na nāxi'í nuu o.

19 Xoo ña'a, ña é kākuinimá ko ne, kantantaá u ña mí'í é ña vá'ā ó kade ña ne, kaxe'é u é ntō'o ña. Kamán san koon ntiin ná nātivi iní o.

20 Koton tsi i'a ntitsí ntéé u xi'i o, kanake'xēn u. Xoo é kainí i tatsín ko ne, te nākaán ña xi'i ñá ne, kuítā ntí'xin u má vi'i ña kān ne, dá kā'xí dadíi ú ni ñā.

21 Xoo é kūvi vií i ne, kué'ē u é kutūvi ñá diñi kó vatā o dé u da kuvi idé u ne, ítūví u diñi Uvā ko.

22 ¡Te iní é kīnin ne, kinin é kāka'an Espíritu sán ni ña ntákuinti'xe i san! Kuān koo ka'an —ka'an tatsín san ní ko.

4

Entánuu iní ña Xuva kō e dukún kān

1 Kidáa ne, ito ú ne, iní u é kāntí xi'i e dukún kān. Dívi tātsín e téku ko dí'na é vata eku trūnpeta éku ne, kaka'an xtúku:

—Kūxeen i'lá ne, dá nañē'e ú o nté koo kuvi rkontuví —ka'an.

2 Ura dú'va tsi i nakunúu u nta'a Espíritu Xuva kō ne, náñē'e ñá ko uun teu ka'nu é tuví e dukún kan ne, ikān tuví uun ña'a ñatii, tínti'i ña nú tēú san.

3 Ña tsikán ne, vatā ó kaxi'í nuu xuu kuii é naní jaspe kaxi'í nuu ña, ni xūu kue'e e dóo kai'xí dí. Ntikō diñi nú tēú san kaxi'í nuu rkuá'nti, vatā ó kaxi'í nuu xuu kuii é nani esmēralda.

4 Ntikō diñi nú tēú san ntoo xtuku ká oko kími téú san ne, oko kími ñiáta ntántoo ña dí. Kui'xín kue'en dóo é ñū'u ña ne, odo le'e e kúvi kaá kuaán diki ña.

5 Nú tēu é uun sán ne, kakii é kāxi'í nuu ne, kakañu'u, kakatsín dí. Mí tūví teú san ne, kai'xi ú'xe ñú'ü naa i é ü'xe espíritu Xuva kō.

6 Divi tsī nū tēú san dí ne, nuu míñi é kāxi'í ni'ni vata kaa xuxu.

Ntikō diñi nū tēú san ni mē'ñú i ne, ntâñi kimi kítí é ntantíto. Ñá te da díi ntuxnúu tí uve ata tí ni nūu tí.

7 Kiti kuvi ūun sán ne, vata kaa ñaña kaa tí. Kiti kuvi ūví san ne, vata kaa duntikí kaa tí. Kiti kuvi ûní san ne, vata ito ña'a ito tí. Kiti kuvi kímí san ne, vata kaa tadun kítí kantava kaa tí.

8 Ngími kítí sán ne, uve iñu nti'xin tí é un é un tí. Un tsi kokó ta'an ntuxnúu tí un tsi nte má nti'xin tí. Ntē ntúvi nté níñu e ntáka'an tí díví Xuva kō: ¡Divi ntō é na kuiko ñu'ū ntí nto, Xuvā ntí.

Divi ntō é Xuva ntí'xe ntí nto,
ñá é kuvi vií da nēé ka nuu i,
ñá é tuvi kídaa,
ñá é tuví vevii,
ñá é dā ve vé'xi!,
ka'an tí.

9 Váta da ntáka'an kítí ntantíto san e dóo va'á Xuva kō, e dóo ka'nu ña'a ñá, dā ntaxé'e tí sintiá'ví nta'a ñá é tuví nū tēú san, ñá é tuví ntii dañu ntúvi ne,

10 Ñata, ñá é oko kimi ñá'a sán ne, ntánakunchítí ñá nū dí'ín ñá é tuví nū tēú san é ntánuu iní ñá ñá é kántíto ntii dañu ntúvi. Tsoo ñá le'e e kúvi kaá kuaan é ñu'u díki ñá nū tēú san, ntáka'an ñá:

11 Doo va'á nto, é nakuiko ñu'ū ntí nto,
Xuvā ntí, é kā'án ntí tsi dóo ka'nu nto,
e dóo iō nto é vií ntó da nēé ka nuu i.
Tsí nto'o de kú've ntíi ntíi nto dá nēé ka é īo.
Tsí da ntíi nto é kūvá'a ne, kūvá'a ntíi ntíi,
ka'an ñá.

5

Dā nakáa A Le'ntú san tutu é kātinuu

¹ Ìní u tsí ña é tuví nú tēú san ne, nta'a kua'a ña ni'lí nta'a ña ūun tutu é kātinuu. Tutú san ne, uve na'a ntuví o ata i. Ú'xe sēu ûve ata i.

² Ìní u uun ánjē, ña dōo ntii iní í san ne, dōo ntii kaka'an ña:

—¿Xoo ntu é vā'á nti'xe i é kuvi nakāa tutú san?
¿Xoo ntu é kuvi nakāa mí uve seú san? —ka'an ña.

³ Nté uun ña'a, ña ntoo e dukún kān ne, nté uun ña'a, ña ntoo ñuxiví a, nté ña'a, ña ntoo doxi'í kān, ña ni kúvi nakāa ñá tutú san, nté ña ni kuvi kiní ña é ûve na'a iní tutú san.

⁴ Xu'ú ne, ēku ntí'xe u, tsí ña ni ní'i xoo e vā'a i é nakāa tutú san, nté ña ni ní'i xoo koto nteeé i.

⁵ Kidáā né, uun ña'a ñatā sán kaka'an ñá ní ko:
—Ñá kū ékūn kan. ¡Un kaa Ņaña tatá Judaa, I'xá ika rei Dāvíi san! Dívi ña e kúvi idé ña é kuyi nakaā ñá tutú san. Dívi ña e kúvi nantīi ntée ña mí ûve u'xe seú san —kuan ò ka'an ñatā san ní ko.

⁶ Kidáā ne, iní u tsi íkan tsí ntitsi uun A Le'ntu mé'ñū nú tēú san, ni ngími kití ntantíto, ni ñatā san. Dító na'a i mí ni'i kui'i A Le'ntú san da é'ni ña'a sán i. Ú'xe ntíki i uve. Ú'xe ntúxnúu i di. Ntúxnúu i sán ne, náa i é û'xe espíritu Xuva kō e táxnúu ña é kí'in dá kaníi ñúxiví san.

⁷ Ne, kue'éen A Le'ntú san, kuki'i tutú san é ni'i ntā'a ña tuví nú tēú san nta'a kua'a ña.

⁸ Dā kí'i tutú san ne, ngími kití ntantíto san ni ñatā, ña é oko kimi ña'a sán ne, nākani ití ña nuú A Le'ntú san. É un é un ñatā sán ne, ni'i nta'a ña ūun kiñú'u ní ūun ko'o kútū e kúvi kaá kuaan é ñú'u kútū e dōo vā'a ñe'e ú'me i é kakene vatā ó ntáka'an ntâ'ví ña ntáduku ntée Xuva kō.

⁹ Ntaíta ña nchu'ún xee é kāka'an:
Ntō'ó ne, dōo va'a nto é kí'i nto tutú san,
é nākaá nto mí ûve seú san.
Tsi é'ni ña'a san ntó ne,

ēti nto niñi nto é nakuíin nto ña'a kuenta iña Xuva ko,
 ña vé'xi da nēé ka tatá i, da nēé ka tú'un ñā, da mí'ī
 ká ñuu vé'xi ña,
 10 vata koo é kūvi vií ña rei ni dutu íña Xuva ko,
 é kadā kú've ñá ñuxiví san,
 ka'an ña.

11 Kidáā né, īto ú ne, tēkú ko é ña te da díi ánjē
 ntaíta ña ntíkō diñi teú san ni kīti ntantíto san, ni
 ñatā san. Ñá tē nté kaa nté kaa titín ña.

12 Un ntii tsī kéne ña, ntáka'an ña:
 ¡E dóo va'á A Le'ntu é xií san é nī'i e dóo kuvi vií,
 nī e dóo kukuikā, e dóo ki'in inī i, e dóo ntii inī i,
 e dóo kuiko ñu'u o ī, e dóo kada ka'nu o ī,
 e dóo nakue'e o sintiá'vi nta'a i!,
 ka'an ña.

13 Kidaā né, tēkú ko tsí un ntī'i nuū i é ntantíto é
 ntoo e dukún kan, nī nú nte'ú san, nī doxi'í kan, ni
 ntute ñu'u kān ne, ntáka'an é uun ata tsi tātsin i:

¡Na nākué'e o sintiá'vi nta'a ña tuví nú tēú san, nī A
 Le'ntú san;
 na kuiko ñu'u o ñā;
 na kada ka'nu o ñā;
 na kōo ña é viī ñá ntii dañu ntūvi!,
 ka'an.

14 Ngíimi kīti ntantíto sán ne, ntáka'an ti:
 —¡Kuan koo na kōo! —ka'an ti.

Ñatā, ña é oko kimi ñá'a sán ne, nākani ití ña un
 tsi nte ñu'u kān é nuu iní ña é kāntíto ntii dañu
 ntūvi.

6

É ū'xe séú san

1 Ìní u dá nāntii nteé A Le'ntú san seu é kui ūun é ū'xe séú san. Tēkú ko tsí kaka'an uun kiti kantító sán ne, dító vata te kākatsin:

—¡Kixkoton! —ka'an ti.

2 Ító u ne, ìní u uun idú kuī'xin. Ña ntekú ti ne, ni'i nta'a ña ntuyé. Xé'e ña ñā le'e é kuntékú dikí ñá ne, dā kíi ña é vií ñá du'xēn né, kūvi idé ña ntíi ña nuu i kān.

3 Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui ūví san ne, tēkú ko é kāka'an kiti kantító, kiti kuvi ūví san:

—¡Kixkoton! —ka'an ti.

4 Kidáā né, kíi xtuku idú, kiti kuē'e kue'en. Ña ntekú ti ne, ni'i nta'a ñā káa kāni. Ní'i ñā e kúvi vií ña é nākí'i ña é vā'á koo kuntōo ña'a san ñuxiví san, vata koo é kā'ní ta'an ña, xe un xé un ña.

5 Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui ūní san ne, tēkú ko tsí kaka'an kiti kantító, kiti kui ūní san:

—¡Kixkoton! —ka'an ti.

Ító u ne, ìní u kíi idú ntee. Ña ntekú ti ne, ni'i nta'a ña xkú've.

6 Tēkú ko tatsin é vē'xi mí ntoo ngími kiti ntantító sán ne, kaka'an:

—Uun xkú've kúdii nuní san ni'i ña xā'ví tsiñu ñā é uun ntūvi. Únì xkú've kúdii kiti sévada ní'i ñā xá'ví tsiñu ñā é uun ntūvi di, ntá tsi ña ku natívín aseté ni ntūte vinú san —ka'an.

7 Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui kímí san ne, tēkú ko tsí kaka'an kiti kantító é kui kímí san:

—¡Kixkoton! —ka'an ti.

8 Ító u ne, ìní u kíi idú kuāan. Ña ntekú ti ne, Doxi'í nani ñā. Áta ña vē'xi uun ña'a, ña é naní Dô'vi. Ní'i ña é kūvi vií ña ni dāva ña'a ñuxiví san é kuví ña mé'ñu du'xēn sán ne, ó kuví ña doko, ó kuví ña kui'í san ne, o kuví ña é kiti diín san ka'ní ti ña.

9 Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui ū'ún san ne, īní u má nāa kan nima ñá'a, ña e é'ni ña'a san kuenta iñā tú'un Xuva kō, tsí ña ni u'ví ña é kā'an ñá iñā Xuva ko.

10 Níñ kue'én ini ña ntáka'an ña:

—Xuvā ntí, ka'nu kue'en nto. Ntō'o é sāntu ntí'xe nto. Ntō'o ne, un ntí'ñ é kāka'an nto é nuu é ntaā i. ¿Nēe ntúvi ntu kada kú've nto iñā ña ntántoo ñuxiví san é ntānáa nto ni ñā'a, ña é'ní ntí? —ka'an ña.

11 Kidáā ne, dá un dá un ña ni'i ña doo kui'xin é kū'un ña, Kaka'an ñá ni ñā é diin diín tsi kuntōo ká ña, da nté xee tá'an é kūví ntí'i ta'an ña é dadíi ntáde tsiñu ña iñā Xuva ko.

12 Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kui īñú san ne, ītó u ne, kutúní ko é un va'a vá'a tsi taan ne, kuntee kué'én ngantií san, é vata kaa doo ntee é xkú'un ña'a dá ntoo ña dontíni. Xóó sán ne, kukué'e kue'en váta ito nñí.

13 Xntivi é ūve e dukún kān ne, nakó'xo nté ñuxiví a, vatā ó kanako'xo kití tun igu uté san da dóo kainu tatsin ka'ni.

14 Ntoko ñu'u miī e dukún kan, vatā ó kakuví vikó san dá kāntava. Un ntí'ñ ntí'ñ xuku ni ūn ntí'ñ ntí'ñ ñu'u é ntoo nú ntute ñu'u kān ne, nakuntoó xio.

15 Kidáā ne, naku'un xū'u ntí'ñ ntí'ñ rei, ñá ntoo ñuxiví a, ní ña na'nu ña'a sán, ní tó'õ sntadún san, ní ña kuiká san, ní ña e dóo ntii iní í, ní ña ntáde tsiñu, ní tó'o ña ne, ñú'u xu'ū ñá māví ni nē'u xuu.

16 Ká'an ña ni xūku sán ni xūú san:

—jNa tānī mí ñu'u ntí. Na tāví ntí vata koo é ña kiní ña tuví nú tēú san ntí, tsí un vá'a tsi kakudiin A Le'ntú san ní ntí!

17 Tsí e xee ntúvi ka'nu é tā'xi ña é ntō'o ko ne, ¿xóó ntu kutíi i? —ka'an ña.

7

Tatá ña Israee, ñá uve nā'a seu Xúva kō

¹ Kidáā né, īní u kimi ánjē, ña ntâñi ngimí o diñi ñuxiví san. Ntaédí nuu ña mí kaki'xi ngimí tatsín san vata koo é ña kunú ka tatsín san ñuxiví a, nté nú ntute ñu'u kān, nté da mí'lí ka má utun.

² Kidáā né, īní u tuku ánjē, ña vé'xī nte mí kene ngántíí san, ni'i nta'a ña sēu Xúva kō, ña é kāntító ntí'xe. Un ntii tsí kéne ña, kaka'an ñá ní ngimí ánjé, ña nguií san, ña é xe'é Xuva ko ītsi é natívī ñá ñuxiví san ni ntute ñu'ū san:

³ —¡Kuntetu ká nto! ¡Ñá kū dí natívī ntó ñuxiví san, nté ntute ñu'ū san, nté utun san dá nte kuvi xntéé ntí seu Xúva kō xteén ña'a, ña e ntáde tsíñu iña ña! —ka'an ña.

⁴ Tékú ko nté kaa ña'a uve na'a ña seú san, tsí uun sientu uvi díko kimi míil ña'a tatá ña Israeé san.

⁵ Uxuvi míil ña'a tatá Judaá san uve na'a ña seú san, uxuvi míil ña'a tatá Rubeén san, uxuvi míil ña'a tatá Gaá san,

⁶ uxuvi míil ña'a tatá Aseé san, uxuvi míil ña'a tatá Neftalií san, uxuvi míil ña'a tatá Manaseé san,

⁷ uxuvi míil ña'a tatá Simiuún san, uxuvi míil ña'a tatá Levií san, uxuvi míil ña'a tatá Isacaá san,

⁸ uxuvi míil ña'a tatá Zabuluún san, uxuvi míil ña'a tatá Joseé san, uxuvi míil ña'a tatá Benjamíin san. Kuan ó ñá uve na'a ña seú san.

Ñá te da díi ña'a, ña ñu'u doo kui'xin

⁹ Kidáā né, īto ú, īní u ña te da díi ña'a, ña ntâñi nú tēú san ni nūu A Le'ntú san. Ntē ña kuvi ká'vi o ña e dóo titín ña, ña é vē'xí da mí'lí ká ñuu dá kaníi ñuxivi. Ntáduku ntée ña da nēé ka tatá ña; da nēé ka tú'ün ntáka'an ñá dí. Doo kui'xín ñu'u ña ne; odo nta'a ña ntā'a ñuu.

- 10** Un ntii tsi ntáka'an ña:
 Da mii tsi Xuva kō, ña tuví nú tēú san,
 nī A Le'ntú san, ña é kuvi nakáku kō,
 ka'an ñá'a san.
- 11** Un ntíi ntíi ánjē san ntáñi ña ntíkō diñi nú tēú san,
 ni ñatā sán, nī ngími kítí ntantíto san. Nákuntoo tixí
 ña nú tēú san ne, nánū'u ñá iní ña Xuva kō,
- 12** ntáka'an ña:
 ¡Kuan koo na kōo! Na kada ka'nu o Xuva kō,
 tsi dóo kaxi'í nuu ka'nu ña, dōó ki'in iní ña.
 Na nākué'e ò sintiá'vi nta'a ña ne,
 na kuiko ñu'u o ñā di,
 tsi dóo iō ña é vií ña; dōó ntii iní ña.
 Kuan koo na kā'an o íña Xuva ko ntii dañu ntúvi.
 Kuan koo na kōo,
 ka'an ánjē san.
- 13** Kidáá ne, kaka'an úun ña'a ñatā san ní ko:
 —¿Née ñá'a ntu ña sā'a, ña ñu'u doo kui'xín san?
 ¿Mí'i ntu vē'xi ña? —ka'an ña.
- 14** Kidáá ne, kaka'án u ni ñā:
 —Ntō'o é īni nto —ka'án u.
 Kidáá ne, kaka'an ñá ní kó:
 —Ña sā'a ne, divi ñā é vē'xi ña mi dóo ntánto'o
 ña'a. É ntukui'xín kue'en dóo ña, tsí niñi Á Le'ntú
 san nákate ña.
- 15** Dukuān e ntáñi ñá nú tēu Xúva kō, e ntáxntii ña
 ñā nte ntúvi ntē níñu ini ukún ña kān. Xuva kō, ña
 tuvi nú tēú san, kunuu mé'ñu kunuu dava ña ña.
- 16** Ña kákīn ká ña, ntē ñá ītsí ka ñá ntute. Ña kókō
 ká ña ka'ní ngántíi san, tsí kuntoo ña mi é vētí san
 ve.
- 17** Tsí A Le'ntu é tuví nú tēu kán ne, kuenta vií ña
 vata kaa uun paxtu, é kí'in ní'i A Le'ntú san ña mí
 kakii ntute kuíi é ní'i ñá ntuví íña ñá ne, mii Xuva
 ko naītsi ñá un ntí'i ntute nūú ña —ka'an ña.

8

Seu e kúvi ū'xe ni ko'o kútū e kúvi kaá kuaan

¹ Dā nantii nteé A Le'ntú san seu é kuvi ū'xé san ne, xiō kadin kue'en tsi e dukún kan te dāva ura.

² Kidáā ne, iní u u'xe ánjē ntáñi ñá nuu Xuva ko. Odo ña kui kui uun ña trunpeta.

³ Kidáā ne, xéé ká uun ká xtuku ánjē, ní'i nta'a ñá ko'o kútū e kúvi kaá kuaán san ne, kántitsí ña nú nāa kan. Dōo kue'e kútu ni'i ña é nādaká ta'an ña ni tū'un e ntáka'an ntâ'ví ña'a, ña ntánuu iní i Xuva kō, é kué'é ña nú nāa e kúvi kaá kuaan é tuví nú tēú san.

⁴ Kúxēe u'me kútū san é ni'i ntâ'a ánjē sán ne, xéé mí tuví Xuva ko dadíi ni tū'un e ntáka'an ntâ'ví ña e ntáka'an ni Xuva ko.

⁵ Kidáā né, kī'i ánjē san ko'o kútū sán ne, dā tsú'un tsitu ña ngiñū'u é kai'xi nú nāá san ne, da nakuíta nuu ña ñuxiví a. Dōo dito káñu'ú ne, xí'i nuu ne, táān dí.

Trunpeta é ū'xé san

⁶ Kidáā ne, ánjē, ña é ū'xe ña'a, ñá odo trūnpetá san ne, ío tu've ña é nakuéku ña.

⁷ Ánjē, ña é kuvi ūun sán ne, nakuéku ña trunpeta ña. Ura tsí i kíin davi xuú ni ñu'u é kādaka níñi ñúxiví kān. Uun ta'vi ī é kuvi ūni ta'vi ñúxiví san ne, í'xi ntí'i. Uun ta'vi ī é kuvi ūni ta'vi utún san ne, í'xi ntí'i ntí'i un tsi nté ku'u xi'í san.

⁸ Ánjē, ña é kuvi ūví san ne, nakuéku ña trūnpeta ñá dí. Kidáā ne, uun nuu i é vāta kaa xuku ka'nú é kai'xi kaá ne, un ntii tsí ko'xó nuu nú ntute ñu'u kān. Uun ta'vi ī é kuvi ūni ta'vi ntute ñú'u sán ne, ntúvi niñi.

9 Uun ta'vi ī é kuvi ūni ta'vi kitī ūnū'u nū ntute ūnū'u kān ne, xí'i ntī'i tī ne, í'xi uun tā'vi i é kuvi ūni ta'vi tún ntōo san di.

10 Ánjē, ña é kuvi ūnī san ne, nakuéku ña trūnpeta ña. Kidáā ne, uun xntiví ka'nu sán ne, kó'xō é vē'xí nte e dukún kān. Kai'xí vatā ó kai'xí chú'ún san. Kó'xō nuu uun ta'vi i é kuvi ūni ta'vi ntute ká'nu sán nī mí kae'nu ntute san.

11 Xntiví san ne, Rkavé nanī. Uun ta'vi ī é kuvi ūni ta'vi ntute sán ne, kúrkavē kue'en. Ñá te nté kaa ña'a xi'i ña e xí'i ña ntute é kadáká rkavé san.

12 Ánjē, ña é kuvi kīmí san ne, nakuéku ña trūnpeta ūnī ne, uun ta'vi ī é kuvi ūni ta'vi ngántií san ni uun tā'vi i é kuvi ūni ta'vi xoó san nī xntiví san ne, ni'i kuí'i. Uun ta'vi ī kúnee é un é un nuu i ne, uun ta'vi ī é kuvi ūni ta'vi ntuyí san ne, ñá ni xi'i nuu ká ngántií san. Niñú san ne, kuan tsi ò kúvi: ñá ni xi'i nuu ká xoó san nī xntiví san di.

13 Kidáā né, da niñ kaito ú ne, tēkú ko kaiko uun tadun mé'ñū e dukún kān ne dá un ntii tsi kāka'an:

—¡Ai! ¡Ña ntâ'ví ntu ña'a, ña ntántoo ūnxiví san, te kuéku xtuku trunpeta íña é ūnī ka ánje, ña nguií san! —ka'an ti.

9

1 Ánjē, ña é kuvi ū'ún san ne, nakuéku ña trūnpeta ña. Kidáā né, ïní u uun xntiví é kō'xó nte e dukún kān un tsi nte nū ūnū'u kān. Xntiví san ne, ni'i ntakāá xi'i tótsín san.

2 Nakaán ña xi'i tótsín san ne, un vá'a tsi kéne u'me xi'i san, vatā ó kakene u'me ini úrnu ká'nu kue'en. Kūneé ngántií san ni kanññ e dukún kan ū'me tótsín san.

3 Mé'ñū u'mé san ne, vé'xī skunti é kaka tī kaniiñūxiví a. Ní'i tī é kuē'é tī vatā ó de tdu'me, kitī ïóñuu'u a.

4 Ká'an ña ni tī é ña ku nanti'l'i tī ite é kae'nu ñu'u a, nté kū'u kuii, nté ûtun di. Da mii tsi ñā'a san kué'e tī ña, tē ña te uve ná'a xteén ña seu Xúva kō.

5 Ní'i tī é nanto'o tī ña te û'un xoo, ntá tsi ña kuvi ka'ní kue'en tī ña. Mí kaxé'e tī ne, kaexnúu vatā ó kaexnúu da kaxé'e tdu'mé san.

6 Ntuvi tsikán ne, un vá'a tsi nantuku ñā'a san nté koo kuví ña, ntá tsi ña ní'i ña nté koo. Kuān te un vá'a tsi ntio ña é kuví ñá ne, ñá ní'i ñá doxi'l'i san.

7 Skuntí san ne, vata ntáa idú kitī tu've i é kī'in tī mé'ñu du'xēn ntáa tī. Díki tī ne, odo é vata ntáa le'e e kúvi kaá kuaan ntáa. Núu tī ne, vata ito nuu ña'a ito.

8 Idi tī ne, vatā ó nani idi ñadí'i. Nū'ú tī ne, vata ntáa nu'u ñaña ntáa.

9 Uve ata tī tdi'xi e nté kaq te káa kúvi. Dā ntáya tī ne, kakañu'u vata te ntaíta ntí'xin ña te da díi kareta e ntáñu'u idú, kitī ntaínu mé'ñu du'xēn san.

10 Dú'me tī ne, vata ntáa du'me tdú'me ntáa ne, ini xe'e tī di. Dú'me tī san ntée é ntuku kui'í tī ña'a san ú'un xoo.

11 Tō'ó tī ne, dívī ánjē, ña e ntée nta'a i totsín san. Abaduun nani é tū'un hébreú ne, Apoliuun nani é tū'un griegú ne, kani tú'un "é nanti'l'i kue'en".

12 É Íta ntí'xin é kuvi ûun dóxō. Úvī ká kakunaá ve.

13 Kidáā ne, ánjē, ña é kuvi ïñú san ne, nakuéku ña trûnpeta ña. Tékú ko uun tatsin í e kíi mé'ñu ngími ntíki san é òdo nú nää e kúvi kaá kuaan é ntitsí nuu Xuva ko.

14 Kidaā ne, kaka'an tátsín san ní ánjē, ña é kui ïñu, ña é ni'i nta'a trunpeta:

—Nantuten ngími ánjē, ña é uve tīn mí kainu ntute ka'nu é nani Eūfrate —ka'an.

15 Kidáā né, nāntuté ña ngími ánjē san é ka'nī ña uun ta'vi i é kuvi ūni ta'vi ña'á san, tsi é ntoo tú've ñá tē xee úra i, ni ntūví, ni xōó, ni kuīa.

16 Kütuní ko nté kaa sntadun, ña ntántodó idú ne, uvī sientu míñuu ña.

17 Xée nūú ko idú san nī ña ntántodó tī. Sntadún san ne, ntánti'u nūú kúñu ña káa é kaito kuē'é, nī é kuíí, nī é kuāán di. Díkí idú ñá ne, vata ntáa díki ñáña ntáa ne, kakii ñu'u xú'u tī. Ú'me ni dū'xé ñu'u di.

18 Xí'i uun tā'vi i é kuvi ūni ta'vi ña'á san ntuni nūú tsi i: ñu'ú san ni ū'mé san ni dū'xé ñu'ú san e kíi xu'u tī.

19 Tsí idú san ne, ío ntii tī é kuvi ka'ní tī ña'a é xū'u xtí ni dū'me tī. Tsí du'me tī ne, vata kaa díki kóo ne, dívī é kantuku kui'lí tī ña'a san.

20 Ntá tsi ña nguiī san, ña é ña ni duku ntée tsikán ne, ñá ni natívi iní ña kuétsi ñā é ntē ña ni xtuví mii ñā é nuu iní ña é ña vá'ā san ni sántu ñā e kúvi kaá kuaán, nī káa kuī'xín, nī káa kuē'é, ni xūú, ni ūtun di, é ntē ña kaíto, nté ña katéku i, nté ña kui kaká di.

21 Ntē ña ni natívi iní ña é kuān tsi o ntaé'ní ña ña'a, e ntáde ña dotatan, e ntáde ña é kini kaa ni ñadí'i, e ntadú'u ña di.

10

Ánge ni tūtu lu'nti é kātinuú san

1 Kidáā ne, iní tuku ú uun ánjē, ña dóo ntii iní í ne, vé'xi ña e dukún kān. Nuu ta'án ña viko; ntee rkuá'nti díkí ña. Núu ña ne, kaxi'í nuu vatā ó kaxi'í nuu ngántií san. Dílín ña ne, vata kaa ntu'u é kai'xi kaa.

² Ni'i nta'a ña ñuun tutu lu'nti é kaa ntāa. Dí'ín kua'a ña xtúvi ña nú ntute ñu'u kān né, dí'ín datsin ña ne, ñu'u san xtúvi ña.

³ Un ntii tsi káchu'u ña, vatā ó de ñaña dá kanakiti tī. Dā kúvi kachu'u ñá ne, kátsín u'xé ito.

⁴ Dā kúvi katsin é u'xé ito sán ne, ncho xnteé na'a u é kāka'an, ntá tsi dá iō tu've u é ka'u ú ne, tēkú ko uun tatsin e dukún kān, kaka'an:

—Xnuun xū'un e téku o e kátsin u'xé ito. ¡Ña kū dí xnteen na'an! —ka'an.

⁵ Kidáā ne, ánjē san, ña ntitsi nú ntute ñu'ū sán ni ñu'u a dí ne, nátā'an ntée ña nta'a kuā'a ña e dukún kān.

⁶ Natékū ñá Xuva kō, ña kantito ntii dañu ntūvi, ña de vá'a e dukún kan ni ñūxiví ni ntute ñu'u ni ñu ntíi ntíi nee iñá katuví, kaka'an ña tsí ña kukuí ka.

⁷ Kaka'an ña tsí ntivi dá nakuéku ánjē, ña é kui û'xé san, trunpeta ñá ne, kuntaa núu i é mii tsi Xuva ko ïni ñá, vata ò ka'an ñá nī ña dé tsiñu iñá ña, ña ntáka'an tú'un ñá.

⁸ Kidáā ne, tátsin e téku ko dí'na ne, kaka'an xtúku nī ko nte e dukún kān:

—Kuē'én, kūki'lín tutu é ni'i nta'ā ánjē sán, dívī é nakāa ñá'a, ña ntitsí nú ntute ñu'u kan ni ñu'u a —ka'an.

⁹ Dukuān ne, ñé'ē u mí tuvi ánjē sán ne, íkān ú tutú san. Kaka'an ñá nī kó:

—Ki'in ne, dá kā'xin. Tē é'xin ne, vídin vata ē'xi ntúdin kítume, ntá tsi kuia nūu í'xi o kān —ka'an ña.

¹⁰ Kídaā né, kī'i ú tutú san é ni'i nta'ā ánjē sán ne, ē'xi u. Kuan ē'xi ntí'xe vata ē'xi ntúdin, ntá tsi dā kúvi é'xi ú ne, kuia nūu í'xi ko.

¹¹ Kaka'an ñá nī kó:

—Da miī é kā'an ntódon kán ni ūn ntíí ntíí ña'a, ña ntoo dā mí'i ká ñuú, nī ña ntáka'an dá nēé ka tú'un, ni rēi ñá dí —ka'an ña.

11

Ña é ūvi ña'a, ña é kā'an ntódo tú'un Xuva kō

¹ Kidáā né, tā'xi ña kó uun ntoo kani, vata kaa utun é kī'i kú've nūu ó káa ne, kaka'an ñá nī ko:

—Nákuntítsin, kī'in kú'ven úkun Xuva ko nī nū nāa ñá ne, ka'vin nté kaa ña'a ntánuu iní ña Xuva kō má ûkún san.

² Ntá tsí ña kī'in kú'ven kura ukún san, tsí xe'é ña sá'ā é kūvi iñña ña'a, ña é ña íni xoo é Xuva kō ne, kaka nuu ña ñuú Xuvā ko te ūvi díko uvi xoo.

³ Xu'ú ne, taxnūu ú uvi ña'a, ña é kā'an ntódo tú'un kó ne, ku'un ña du'nu kúxta úun míil uvi sientu uni díko ntūvi —ka'an ña.

⁴ Ña é uvi ña'á san ne, vata ntáa uvi útun olívu ntáa ña. Vata ntáa tun tsumē é ūví san e ntâñi nūu To'o ñuxiví san ntáa ña.

⁵ Tē xoó ncho ntukū kui'i í ña ne, kene ñu'u xu'u ña ne, koko kue'en. Kuān koo nto'o ña ntaíchu'vi ña.

⁶ Ña uvi ña'á san ne, ío ntii ña é nakādī ñá e dukún kān vata koo é ña kiñn dáví da níí ntáka'an ntódo ña tú'un Xuva kō. Ío ntii ña é kūvi vií ña é ntūvi niñi ntuté san ne, kuvi vií ña é nantō'o ña ña'a, ña ntoo ñuxiví san, é tñín ña da nēé ka kui'i vata koo é ntio ña.

⁷ Ntá tsí dā ita ntí'xin ka'an ntí'i ña tú'un Xuva kō né, kene uun kití xu'u totsín san é vií tí ni ña du'xēn. Kuvi vií tí ka'ní tí ña.

⁸ Kidáā né, kuntōo mé'ñū kúñu ña itsi mé'ñū ñuú ka'nu san mi náxnteē ña Tó'o kō ntíkā krusí san. Ñuú sā'á ne, vata kaa ñuú Sodomá ni ñuú Egítō kaa.

9 Úni ntūvi nte dáva ne, koto ña'a san kúñu ñā, ña vé'xi da mí'lí ká ñuú, da nēé ka tatá ña, é da nēé ka tú'un ntáka'an ñá dí ne, ñá kué'é ña itsi é kuntū'xi vá'a ña.

10 Ña ntántoo ñuxiví san ne, ñá tē nté kaa diní ña tsí xi'í ña uvi ña'á san. Vií ña viko ne, kué'e ña doméni tá'an ña, tsí ña uvi ña'a, ña é ka'an ntódo tú'un Xuva kō né, dōó nantō'o ñá ña ntántoo ñuxiví sa.

11 Ntá tsi da kúvi uni ntúvi ntē dávā ne, nantóto xtuku Xuva ko ntuvi ñá'a san ne, nākuïñi ña. Un vá'a tsi û'ví un ntíí ntíí ña'a san dá ini ña ña.

12 Kidáá né, tékú ña uvi ña'á san e dóo ntii kaka'an tátsin é vé'xí e dukún kan ni ñā:

—Ki'xi nto i'a —ka'an tátsín san.

Dukuān ntaíni ña ntaíncu'vi ñá san ne, kúntāa ña e dukún kan mē'ñú vikó san.

13 Ura í tsikán ne, un vá'a tsi taan. Kó'xo uun ta'vi í é kuvi û'xi tá'vi ñuú san. Ú'xē míil ñá'a xi'i ñá da ita ntí'xin kúvi taan. Ña'a, ña ntántoo ká san ne, ñá te nté kaa u'ví ña. Da kidáá nanu'u ñá iní ña e dóo ka'nú Xuva kō, ña tuví e dukún kān.

14 É ïta ntí'xin é kuvi ûvi dóxō sán ne, e dóko sā xee é kuvi ûní san ve.

Trunpeta é kuvi ú'xé san

15 Kidáá ne, ánjē, ña é kuvi ú'xé san ne, nakuēku ña trunpeta ña. Dítô tsí un ntii tsí ntáka'an tátsín e dukún kān:

Un ntíí ntíí ñuú ñuxiví san ne,
kaduku ntée Xuva kō é kadā kú'vē ña,
ntuvi ñá Cristu, ña e táxnūu ña.
Ntii dañu ntūvi é kadā kú'vē ña,
ka'an.

16 Kidáā né, ñatā, ña é oko kími ñá'a, ña ntántoo nú tēu núu Xuva kó san ne, un tsi nákunchítí ntaā ñá nuu Xuva ko é nuu iní ña ña,

17 nták'a'an ña:

Nata'xi ntí sintiá'vi nta'a nto,

Xuvā ntí, ña e dóo ka'nu.

Dívi ntō é tuví nto vevií ne,

divi ntō kídaā dí ne,

kuan tsi koo kutuví ntó ntii dañu ntūvi.

Nata'xi ntí sintiá'vi nta'a nto,

tsí e ní'i nto e dóo iō nto é viī ntó ne,

e éni ntu'u nto kadē kú've ntó ve.

18 É kúdiin ña ntántoo un ntíi ntíi ñuú san,

ntá tsi é xee ntúvi é kué'e nto ña é ntō'o ña ve.

E xée ntúvi é kadā kú've nto iña ñá ntixí san ne,

kué'e nto ña é vā'á, ña dé tsiñu iña nto,

ñá é ka'an ntódo tú'un nto, ní ña é kā'an náa nto.

Kué'e ntō é vā'á iña ña'a, ña e ntaíko ñu'u nto,

un ntíi ntíi ñá, te kuetsi, te na'nú ña.

E xée ntúvi é nantō'o nto ña'a, ña ntánatíví ñuxiví san,

ka'an ña.

19 Kidáā né, nákaán xi'i úkun Xuva kō é tuví e dukún kān ne, iní i kān ne, dító tuví etun mí ñu'u vā'a lei Xúva kō. Kidáā né, dōó kaxi'í nuu. Dōó kakatsín dí. Dōó dító tatsín san. Dōó katáan dí. Un vā'a tsi kakíin davi xuú dí.

12

Uun ñadí'i, ni kíti ña vā'a, kíti u'xe díki i

1 Kidáā né, kíi dító uun e dóo ka'nu e dukún kān. Ikān ntitsí uun ñadí'i, nuu tá'an ña ngántií ne, xóō sán ne, ntekú nti'i dí'in ña ne, le'e é kuvá'a é ñuxiví xntívi ntekú díki ña.

2 Ñu'u i'xá ña ne, kakachu'u ntáa ña é kaexnúu i'xi ña, tsi dokó sa káku i'xá ña.

3 Kidáā né, kīi ká xtuku uun nuu i e dukún kān. Ínu é ntūtsí uun kití ña vá'ā, teku kué'e tī, é ūve u'xe díki tī ni ū'xi ntíki tī. Kuān o ntántidó le'e san xé un xé un díki tī.

4 Dú'me xtī dita núu tī uun ta'vi ī é kuví ūni ta'ví xntiví san ne, nákō'xó nuu tī nte ñuxiví a. Kidáā ne, íntitsí kití ña vá'ā san nuu ñadílí, ña dokó sa káku i'xá i. Ntitsí nteē tī i é kā'xi tī i te káku.

5 I'xa é nakāku ña ne, i'xa tii é kadā kú've un ntíi ñuu, é kuni'i nta'a tātun i e kúvi káa. Ntá tsi Xuva kō ne, naki'i ña i'xá san é kütuví ni ñā nú tēu ña.

6 Ñadílí san ne, ïnu ña, kue'en ñá ñuu itsi mí xtúvi tū've Xuva kō mí kutuví ñá, mí kuēnta ví ña ña uun míil ūví sientu uni díko ntuví.

7 Kidáā ne, kúvi du'xēn e dukún kān. Ánge ña odo nūu, ñá nani Mígee, dívi ña ni un ntílí ánge ñā ne, náá ñá ni kití ña vá'ā san. Kití ña vá'ā sán ni un ntílí ánge tī ne, un vá'a tsi náá tī ni ñā,

8 ntá tsi ña ni kuví vií tī. Ñá ni ní'i mí kuntōo ká tī ní ánge tī e dukún kān.

9 Dukuān ne, nákō'xó ña kití ña vá'ā san, kití itúvi nte ntúvi dí'na, kití é naní diablu, tó'ō e ña vá'ā san. Dívi tī é Satanaa náni tī dí, kití kaeni nta'ví ña'a dá kaníi ñúxiví san. Nákō'xó ña tī ni un ntílí ánge tī ūun tsi nte ñúxiví a.

10 Tékú ko tsí un ntii tsi kāka'an tátsín san nte e dukún kān:

E xée ntúvi é nakākú Xuva ko ko vē.

E xée ña e dóo ntii iní ña é kadā kú've ña.

Cristu, ña táxnūu ña ne, kodo núu ña é un ntílí vē.

Tsi é nakó'xo nteē ñá kití katsi'i kuétsi ta'an ko nta'a Xuva ko nté ntúvi nté níñu.

11 Kúvi idé ta'an ko sán ní e ña vá'ā san

kuenta iña níñi é etí A Le'ntú san,

ni kuénta iña tú'ün é nuu é ntaā i e ntáka'an ñá,

tsi ña ni de víni ña ntuvi iñá ña,
kuān te na kuví ña.

¹² Kuntōo díni ntó ve, e dukún kan,
ni un ntí'lí ña ntántoo ikān.
Ntá tsi ña ntu ntá'vi ide nto,
ñá ntántoo ñuxiví san ní nú ntute ñu'u kān,
tsí e ntí tó'ló e ña vá'ā san mí ntoo nto ve.
Un vá'a tsi kakudiin,
tsí ini tsí ña na'á ka kutuvi,
ka'an tátsín san.

¹³ Dá íni kítí ña vá'ā san tsí nakó'xo ña tí ñuxiví a
ne, íntíkin tí ñadí'lí, ña nakáku i'xa tí san.

¹⁴ Ntá tsi ñadí'lí san ne, ní'i ña uvi nti'xin tádun
ka'nú san é ntāva ña, kí'in ña ñuu itsí kān, mi dóo
ikā mí tuví kítí ña vá'ā san. Ikān ne, ní'i ña é kā'xi
ñá uni kuiá nte dáva.

¹⁵ Kítí ña vá'ā sán ne, tāvá tí ntute xu'u tí é vata
kaa ntute ka'nu kaa vata koo é kí'in ní'i ntuté san
ñadí'lí san.

¹⁶ Ntá tsi xntíi ñú'u san ñadí'lí san, e nántika ñú'u
sán ne, ikan kūntíi ntute ka'nu san e tāva kítí ña vá'ā
san xu'u tí.

¹⁷ Dukuān né, kūdiin kué'en kítí ña vá'ā sán ni
ñadí'lí san. Ntaka tí ikān ne, dá kué'en tí é vii tí
du'xen ni i'xá ñá, ña nguií san, ña ntáde ntaa é
kaka'an Xúva kō, ña ntántíkin Jésuu.

13

Úvi kítí dóo donchu'ví ntáa

¹ Ntítsí u nú ñuti diñi ntute ñú'u san, íní u kéne
ntita úun kítí e dóo donchu'ví kaa mé'ñu ntute ñu'u
kān, kítí uve u'xe díkí i ni û'xi ntíkí i. Kántidó le'e é
un é un ntíkí tí. Uve na'a díkí tí e dóo kiní ó kaka'an
kuénta iña Xuva ko.

² Kítí dóo donchu'ví kaa, kítí é íní u sán ne, vata
kaa ñaña tekú kaa tí. Ntá tsi dí'in tí ne, vata ntáa

dí'in oso ntáa ne, xu'u tī ne, vata kaa xu'u ñaña kaa. Kitī ña vá'ā sán ne, xé'e tī ntii tī é ntēé kími tī. Xé'e tī tēu tī mí tuví tī é viī tī tsíñu ka'nú.

³ Kitī dóo donchu'ví kaa sán ne, vata tē ni'i kuí'i kue'en úun diki tī, ntá tsi é ntuvá'a. Un ntíñ ntíñ ña'a, ña ntántoo ñuxiví san ne, ntántíkin ñá tī, tsí koo da kúdu'va ña é ntuvá'a díki tī.

⁴ Ntánuu iní ña'a san kitī ña vá'ā san, tsí xe'é tī ntii tī kítí dóo donchu'ví kaa san vata koo é kuvi kada kú've tī. Ntánuu iní ña'a san kitī dóo donchu'ví kaa san ne, nták'a'an ña:

—¿Xoó ntu é vata kaa kitī dóo donchu'ví kaa san?
¿Xoó ntu kuvi vií i é nää ni tī? —ka'an ña.

⁵ Ní'i tī itsi e dóo ka'nú vií tī, e dóo kini koo ka'an tī iñña Xuva ko. Ní'i tī é kadā kú've tī uvi díko uvi xoó ne,

⁶ kuan ò dé tī. Dóó kini ka'an tī iñña Xuva ko ni e dukún kān mí tuví ña, ní ña ntántoo ni ña ikān.

⁷ Ní'i tī é viī tī du'xen ní ña ntántíkin Xúva kō né, kúvi idé tī ni ña. Ní'i tī é kadā kú've tī iñña un ntíñ ntíñ ña'a, ni ùn ntíñ ntíñ tátá ña'a, ni ùn ntíñ ntíñ ñuú, ni ùn ntíñ ntíñ ña'a, ña nták'a'an dá née ka tú'ùn.

⁸ Un ntíñ ntíñ ña'a, ña ntántoo ñuxiví san ne, ínúu iní ña kitī dóo donchu'ví kaa san, ña é ña ni uvé na'a dívi i tutú A Le'ntu é xi'í un tsi nte da iñi ntú'u ñuxiví san, tutú mí uve na'a xoo e ní'i i ntuví iñña i ntii dañu ntúvi.

⁹ Te ïníñ é kínin ne, kinin.

¹⁰ Tē xoó ni'i i é kunuu kutū né, kunuu kutu ntí'xe. Tē xoó ni'i i é kúví nuu káá ne, káá kuví nuu ña. Dukuān né, xo'ò e ntáduku ntée o Xuva kō ne, ka'nú vií ó nima kó ne, kunuu ini ko ñá dí.

¹¹ Kidáá né, ïní xtuku u úun kitī e dóo donchu'ví kaa. Kitī sâ'á ne, ñu'u san kakéne tī. Uve uvi ntíki tī é vata kaa a le'ntú kaa tī, ntá tsi kaka'an tī vata ó kaka'an kítí ña vá'ā san.

12 Ní'i tī ītsi é kadā kú've tī naa i kiti kuvi ūun san dá ntoo dadii tī. Kade tī é un ntīñ ntīñ ña'a, ña ntántoo dá kanii ñuxiví san, kunuu inī ñá kiti kuvi ūun san.

13 Dōo ini tī nté koo viú tī é kōo dá ntákudū'va ña'a san. Un tsi nte kúvi nakiiñ tī ñu'u é kai'xi nte e dukún kan nii dukuān ntaíto dító ña'a san ñuxiví a.

14 Kuuenta iñña i sá'a é ní'i tī e kúvi idé tī dá kade tī tsiiñu kiti kui ūun sán ne, kaeni nta'ví tī ña'a, ña ntántoo ñuxiví sa. Kaka'an tī ni ña'a san é na ntává'a naa ñá santu kiti kuvi ūun, kiti idó nuu káa díki i, ntá tsi ntuvá'a tī ne, kantító dukuan tī.

15 Ní'i tī é kúvi kué'e tī ntuví iñña santu e ntuvá'a naa kiti kuvi ūun sán ne, ïde tī é kúvi ka'an sántu sán di. Kaka'an tī tsí da xoo ka ña'a, ñia é ñia kanúu iní i santu, kiti kuvi ūun sán ne, na kuví ña.

16 Taxnūu tī é na kúvé na'a seú san nta'a kua'a ña ne, ò xteén ña, un ntīñ ntīñ ña'a san, te kuetsi te na'nu ña, te kuika ña, te nta'ví ñá, te ïó tó'o ña ne, ò iñña mii ña ntáde tsiiñu ña.

17 Nté uun xoxo kuvi díko i, nté ña kuvi kuiin í, tē ña te ntée na'a seú san kúñu ï. Seú san ne, díví kiti é kuvi ūun sán, ò numérú díví tī.

18 Sá'a ne, ntio é koto ntuu ò. Xoo é ki'in iní í ne, na naka'vi ñá numérú kiti kuvi ūun san. Numérú sán ne, kaduku ntée uun díví ña'a, ña ntoo ñuxiví sa. Te nakua'a ò numérú díví ñá ne, íñu sientu uni díko iñu.

14

Nchu'un e íta ña'a, ña uun sientu uvi díko kimi míil ña'a

1 Kidáā né, ïní u ntitsi A Le'ntú san tī'i í xukú Siuún, ni ūun sientu uvi díko kimi míil ña'a, ña é ntée na'a xteen i díví A Le'ntú san ni díví Uva ï. Dadii tsi ntâñi ntíñ ntíñ ña.

² Kidáā né, tēkú ko é vē'xí nte e dukún kan vatā ó kakañu'u ntúte ka'nu, vatā ó kuvi dá kakē'xén nuu da dóo ntii kakatsin, vatā ó kuvi da dóo titín ña'a ntánakueku ña kiñú'ū.

³ Íta ña uun nchu'ún xee nú tēu Xúva ko, nī ngimi kítí ntantíto sán ni ñatā sán dí. Nté uun ña'a ña ni kuvi kutú've ña nchu'ún xeé san, tsí da mii tsi ñā'a, ña é uun sientu uví díko kími míil ña'a, ña é nakáku, ña ñu'u ta'an ñuxiví a, kuvi íta ña.

⁴ Na sā'á ne, ña ni íde ña kuétsí ni ñadí'i, tsí ntúntoo ña. Ntántíkin ñá A Le'ntú san da mí'i ka mí kí'in ña. Nakáku ña mé'ñu ña ntoo ñuxiví sa é kuvi ûn nuu i doméni iña Xuva ko nī A Le'ntú san.

⁵ Nté uun dovete ña ni ká'an ña, é ntē ña tuvi kuétsi ña nūu Xuva ko.

Ánjē, ña uni ñá'a, ña ni'i tú'ún

⁶ Kidáā né, iní xtuku ú uun ká ánjē, ña kaiko mē'ñu e dukún kān ne, e ní'i ña tú'ún e dóo va'á ntii dañu ntúvi é kā'an ntodo ñá nī ña ntoo ñuxiví sa, ña dā mí'i ká ñuu, é da nēé ka tu'ún, da nēé ka tatá ña.

⁷ Un ntii tsí kéne ña, kaka'an ña:

—Kuiko ñu'u nto Xuva kō ne, kada ka'nu nto ña. Tsí e xée ura i é kadā kú'vē ñá kuenta iña ña'á san. Kunuu iní ntó ña dí, tsí dívi ña de vá'a ña e dukún kan ni ñuxiví sa, ni ntute ñu'u kān, ni ûn ntíi ntíi ntute kuíi é kákene ñu'u sán dí —ka'an ña.

⁸ Kidáā ne, xéé ánjē, ña é kuvi úví san, kaka'an ña:

—¡E kó'xō nuu, e kó'xō nuu ñuú ka'nu Babilonia, é íde ki'vi un ntíi ntíi ñuú san ni vīnu i é kīni kaa! —ka'an ánjē san.

⁹ Kídaā ne, xéé tūku ánjē, ña é kuvi ûní san ne, un ntii tsí kéne ña, kaka'an ña:

—Tē xoó ña'a kanuu iní ña kítí san ni sántu tí ne, kaxé'e ña xteén ña ò nta'a ña é kuntéé na'a káa tí ne,

10 kudiin kué'en Xúva ko ni ñā. Ñá ntuntā'ví ini ña ñā nté un síin. Kué'e ña ñā é ntō'o ña é kōko ña ñu'u du'xe san nuu áanje ni nūú A Le'ntú san.

11 Ú'mē é kākene mi ntánto'o ña ne, kuan tsī koo kené ntii dañu ntūvi. Ña'a, ña é kānuu iní i kítí san ni sántu tí, ña é ntēe káa tī xteen í ne, ñá nī'i ña é kū'un kadin ñá ntē ntúvi ntē níñu —ka'an ña.

12 Dukuān né, ña'a, ña ntáduku ntée Xuva kō san, ña ntáde ntaa é kāka'an ña, ña ntákuinti'xe i Jesuu ne, kantio e dóo ka'xi vii ñá nima ña.

13 Kidáā né, tékú ko é kāka'an tatsín san nī ko nte e dukún kān:

—Xntēén na'an sá'ā: “Nté kui vá'a ña'a, ña xi'i e kuínti'xe ña Xuva kō.” Kuan koo xntēen —ka'an.

—Vá'ā ó —ka'an Espíritū Sántū san—, tsí kuntoo da'na ña; ña káda tsīñu ká ña, tsí kí'in ní'i ña nuu i é vā'á ò dé ña ñuxiví a —ka'an ña.

Ntuvi é nakuitá ñá ña'a san ñuxiví san

14 Kidáā né, ïní u uun viko kui'xin. Nú vïkó san tínti'lí uun é vata kaa ñatíí kaa. Ntekú le'e e kúvi káa kuaan díkí ñá ne, ni'i nta'a ña ïun káa dakua e dóo ntikō.

15 É tūku ánjē kíi ña ini ukún san ne, un ntii tsi kāka'an ñá nī ña tuví nú vïkó san:

—¡Kadan tsiñun ni'in káa dakuá o ve! tsí e xée ntüvi é nakuidon, tsi dóo itsi kítí kii ñuxiví san —ka'an ña.

16 Kidáā ne, ña é tuví nú vïkó san ne, nátantée ña káa dakuá ña ne, eni ntu'u ñā nákuido ña kítí ïtsí san.

17 Kidáā né, kíi tuku ánjē ini ukun é tuví e dukún kān, ni'i ña káa dakua e dóo vá'a ntikō.

18 Kíi xtuku ánjē nú nāá san. Áanje, ña sā'á ne, nteé nta'a ña ñu'u. Un ntii tsi kāka'an ñá nī ánjē, ña é ni'i káa dakua e dóo ntikō san:

—¡Natāntéen káa dakuá o! Nakuidon xo'o tinti'ó san, tsi dóo itsí tì —ka'an ña.

¹⁹ Ánjē sán ne, nátāntée ña káa dakuá ña ñu'u a ne, kātsin ña xo'o tinti'ó san. Tsū'un ña tì iní tun ntōó Xuva kō é kādin ñá tì. Sá'a kāni tú'un é nanto'o Xuva ko kō.

²⁰ Kiti tinti'ó san ne, īxkádin ña tì nte díñi ñuú san ne, nté kaa te niñi dóo kíi tun ntōó san. É'nu un tsi da nté xēe nú xo'o xu'u idú san ne, vata kaa ntute ka'nu kaa e xee tá'an nte uni sientu kilumétru é kā'nu.

15

Ú'xē ánjē, ña é ni'i u'xe nuu i é ntō'o ña'a

¹ Ìní u e dukún kān uun ká tukú nuu i e dóo ka'nu kue'én ne, un tsi kúdu'va iní ko dá ìní u. Ìní u u'xe ánjē, ña é ni'i u'xe nuu i e dóo nto'o ña'a san. Ña kóó ká nuu i é nto'o ña'a san te ìta ntí'xin nuu i sá'ā, tsí ikān xee tá'an mí ntí'i é kūdiin Xúva kō.

² Ìní u uun ntute ñu'u é vata ito xúxu é kāxi'í ni'ni é kadāka ñú'u. Ntâñí ña'a nú ntute san, ña e kúvi idé ni kíti san ni sántu tì, ní káa tì ní numéru dívì tì di. Odo ña kiñú'ü é xe'é Xuva ko ñā.

³ Ìta ña nchu'ún vatā o íta Muishee, ña dé tsiñu iñña Xuva kó ne, vatā ó nchu'ún A Le'ntú san di. Sá'ā ntaíta ña:

Dóo ka'nu ne, dóo vá'ā ó un ntí'i nuu i é kade nto.
Da ntákudu'va ntí nuu i é kade nto,

Xuvā ntí, ña e dóo íó ntii i é vií da nēé ka.

Itsi nto ne, itsi ntaa, itsi é nuu é ntaā i.

Dívi ntō Rei da mí'í ká ñuu.

⁴ ¿Vá iō ntú xoo é ña káu'ví i nto, Xuvā ntí?

¿O iō ntú xoo é ña ká'an i e dóo ka'nu nto?

Tsí da mii xntō é vā'á ntí'xe nto.

Xée ña'a da mí'í ká ñuu é kāda ka'nu ña nto.

Tsi dîto e dóo vá'ā ó kade kú'vē nto,
kuan ò ita ña.

⁵ Kidáā né, ïní u é kāntii ini ukún Xuva kō e dukún
kān mi dóo xii, mí ñū'u vá'a lei ña.

⁶ Ntī u'xe ánjē san má ūkún kān, ña ni'i u'xe nūu
i é ntō'o ña'a san. Ñu'u ña doo ntii e dóo va'a, é un
tsi kai'xi kaí'xí sa. Katínuu doo e kúvi kaá kuaan
xkíntika ña.

⁷ Kidáā ne, uun kítí é kuvi kími kítí ntantíto sán
ne, xé'e ña ūun e'xin e kúvi kaá kuaan dá un dá
un ánjē, ña é ū'xé san. Ñu'u tsitu é'xin san nūu i é
ntō'o ña'a é vē'xí nta'a Xuva kō, ña kantíto ntii dañu
ntüvi.

⁸ Ñu'u tsitu ini ukún san u'me é vē'xí nta'a Xuva
kō, ña e dóo ka'nu, ña e dóo ntii iní i. Nté uun xoxo
kuvi kí'vi i má ūkún kān da nté ntí'i é ū'xe nūu i e
dóo ntō'o ña'a san é ni'i ánjē, ña é ū'xé san.

16

E'xin é ñū'u é ntō'o ña'a san nta'a Xúva kō

¹ Kidáā né, tēkú ko tsi dóo ntii kāka'an tátsín san
nte ini ukún kān, kaka'an ni ánjē, ña u'xe ñá'a san:

—Kue'ēn ntó, kükáte nto nuu i e dóo ntō'o ña
ñuxiví san é ñu'u ū'xe é'xin san ñuxiví kān —ka'an
tátsín san.

² Kué'ēn ánjē, ña é kuvi ūun sán ne, ēté ña é ñū'u
e'xin ña ñuxiví kān. Un ntíi ntíi ña'a, ña é ntéé na'a
káa kítí san kúñu i ní ña ntánuu iní i santu tí ne, kēne
tintu'xe e dóo kini ntáa kúñu ñá ne, un vá'a vá'a tsi
exnúu.

³ Ánjē, ña é kui ūví san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña
nú ntute ñu'u kān ne, ntute sán ne, ntüvi niñi váata
ito niñi ñá xi'i itó. Xí'i ntíi ntíi kítí ñu'u ntō'o iní
ntute ñu'u kān.

4 Ánjē, ña é kui ūní san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú ntute ka'nu kan nī mí kaē'nu ntute sán ne, ntuvi niñí di.

5 Kidáā né, tēkú ko tsi ánjē, ña nteé nta'a i ntute sán ne, kaka'an ña:
Dōo vá'ā ó kade kú've ntó, Xuvā ntí.
Dōo va'á kue'en nto,
nto'o é tuví nto vevií ne,
tuví nto kídaā di.

6 Tsí dívi ña éti ña niñí ña'a,
ñá ntáduku ntée nto,
ni ñá'a, ña é kā'an ntódo tú'un ntó.
Vevií ne, nakō'o nto ña niñí,
tsí mii ñá ntúku ñá é kuān koo vií nto ni ñá,
ka'an ánjē san.

7 Tékú xtuku kó uun tatsin é vē'xi nú nāa kan, é kaka'an:

—Kuan koo, Xuvā ntí, ña e dóo ntii iní i, tsi dóo vá'ā ó kadē kú've nto é nuu é ntaā i —ka'an.

8 Ánjē, ña é kui kīmí san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú ngántií san ne, ní'i ítsi é kā'mi ntúve i ña'a san.

9 Un vá'a tsi í'xi ñá'a san é xe'é ka'ni kuē'en ngántií san. Ntá tsi ñá ni nátivi iní ña, ntē ña ni ká'an ña te dóo ka'nu Xuva kō. Ká'an kīni ña iñá Xuva ko, tsí dívi ñá e táxnūu ñá é ntō'o ña.

10 Ánjē, ña é kui ū'n san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú tēú kiti dóo donchu'ví kaa san ne, kūnee mí kadē kú've ti. Ña'a sán ne, un tsi náka'xí ta'an ña nú'u ñá e dóo ntánto'o ña.

11 Ntá tsi dā dií dií ka nták'a'an kíni ña iñá Xuva ko, ña tuví e dukún kān, tsi dóo ntánto'o ña e ntáte'u ña tintu'xé san. Ntē ña ni nátivi iní ña nuu ī e ntáde ña.

12 Ánjē, ña é kui iñú san ne, ēté ña é ñū'u e'xin ña nú ntute e dóo ka'nu san é nani Eūfraté ne, ítsi nūu

ntute san vata koo é kūvi kuita ntí'xin rei, ña ntáde kû've ñuu é ntoo mí kaínu ngántií san.

¹³ Kidáā né, ñíu tsi kíi uni espíritu é kíni ntáa san xu'u kítí ña vá'ā sán ni xú'u kítí dóo donchu'ví kaa san, ni xú'u ña kaka'an é tū'un Xuva ko kāka'an ña, ntá tsi ña ntáa. Vata ntáa tsá'vā ntáa espíritu é kíni ntáa e kíi xu'u ña.

¹⁴ Vé'xi ntā'a tó'ō e ña vá'ā sán ne, kade nuu i é kōo da ntákudu'va ña'a san. Kí'ñ un ntoo un ntíí ntíí rei ñuxiví san vata koo é nakúvé ta'an ña é vii ñá du'xen ni Xuva kō, ña é kuvi vii é un ntíí. Dóo ka'nu kuvi ntuví tsikan.

¹⁵ “Koto nto tsí da née iní xntó ki'xi ú vata koo ki'xi uun ña du'u. Nté kui vá'a ña'a, ña é ña te ntákidi, ña é iō tu've doo i vata koo é ña kuká'an nuu ña é kíní ña'a san é kuntíí ña”, kuan ó ka'an Xúva kō.

¹⁶ Ne, nátagá nuu reí san ñuu é nani Armagēduun é tū'un hébreu.

¹⁷ Ánjē, ña é kui û'xé san ne, éte ña é ñū'u e'xin ña mé'ñū tatsín san ne, nte nú tēu ka'nu é tuví ini ukun e dukún kān ne, un ntii tsi kāka'an úun tatsin é kāka'an:

—jÉ kúvi ve! —ka'an.

¹⁸ Kidáā ne, iní ntú'ü xi'í nuu ne, kátsín di. Dóo káñu'ú ne, un ntii tsí taán ñuxiví a. Nté uun ito vata táan yata ó kúvi sá'a nte ntúvi é ntoo ña'a ñuxiví a.

¹⁹ Nuú ka'nu sán ne, ntíka. Uni tá'ví kúvi. Un ntíí ntíí ñuu dá kaníí ñúxiví sa ne, nūu dí ne, naka'an Xuva ko ñuu ká'nu é nani Babíloniá ne, dií ka kue'e xe'é ña é ntó'o ña; un vá'a tsi kúdiin ña ni ñúú tsikan.

²⁰ Ntoko ñu'u un ntíí ntíí ñuu é ódo ntita mé'ñu ntute ñu'u kān né, kúnaá un ntíí ntíí xuku.

²¹ Un tsi nte e dukún kan vé'xi kíin daví xuu é ña te da va ntáa, é vii te ûvi díko kílú é un é un, é kó'xo

ntōdó ata ña'á san. Ne, dōo ka'an kíni ña'a san iña Xuva ko kuuenta iña dávi xuú san, tsi dóo donchu'ví o kúvi e ntó'o ña'a san.

17

É nto'o ñadí'i kini kaa

¹ Kidáā ne, uun ánjē, ña é ū'xe ña'a, ña ní'i ū'xe é'xin sán ne, xée ñā mí tuví u ne, kaka'an ñá ní ko:

—Ni'ín, nañe'e ú o nté koo nto'o ñadí'i kini kaa san, ña tuvi mé'ñu ntüte na'nu san.

² Un ntí'lí rei ñuxiví san idé ña ni ñá é kíni kaa. Ñá te nté kaa dé kí'vi ña vínú ña —ka'an ña.

³ Kidáā né, nuu ta'án u xéní kó, kue'en ni'i ñá ko ñuu itsí kān. Ikān né, íní u uun ñadí'i, ña ntekú kití kué'e, kití dóo donchu'ví kaa. Uve u'xe díki ti. Ú'xi ntíki ti dí ne, kaníñ kúñu ti ūve é kāka'an kíni iña Xuva ko.

⁴ Ñadí'i san ne, nuu ña doo kué'e teku níñi, é kaito nteé di. Nuu nenu ña xo'o kití ni tsíntí ni dí'i e kúvi kaá kuaan, e kúvi xuu e dóo kai'xi ni kití kuí'xin e dóo nuu á'vi i sán di. Ni'i nta'a ña e'xin e kúvi kaá kuaan é ñu'u tsitu nuú í e dóo kini ntáa é kade ña ni da néé ka ñatíi, nuu i e dóo dentu.

⁵ Xteén ña ne, nteé na'a úun díví e dóo vi'xín ò, é kāni tú'un: “Babilonia ká'nu, é dívi dí'i ñadí'i kini ntáa ni ûn ntíí ntíí nuu i é dentu é íó ñuxiví san”, nteé xteen ña.

⁶ Kidáā né, kütuní ko tsí ñadí'i tsikán ne, kí'vi ñá e xí'i ñá níñi ñá'a, ña ka'an ntódo tú'un Xuva kó, ña é kā'an tú'un Jésuu.

Kóo dā kúdu'va ko dá ïni ú ña.

⁷ Ntá tsi kaka'an ánjē san ní ko:

—¿Nté kui koo da kákudu'va ntu o? Vi'a ve ne, ka'án u ni ò nuu i e dóo vi'xín ò iña ñadí'i sa'á ni

kítí ntekú ña san, kítí dóo donchu'ví kaa é uve u'xe díki tí ni û'xi ntíki tí.

8 Kítí dóo donchu'ví kaa, kítí ínin sán ne, ítúví tí kídaā, ntá tsi xoó ka tí vevii. Ntá tsi nene dító xtúku tí xu'u totsín san di'na dá kí'in tí é nakūnaá kue'en ti kúñu tí ntii dañu ntūvi. Ña ntoo ñuxiví san, ña é ña túvi dívi í nteé na'a iní tutu mí ûve na'a dívi ña'a, ña é ni'i i ntuví iña i un tsi nte dá de kû've Xuva ko ñúxiví san ne, kóo da kudú'va ña te íni ña kítí san, tsi itúvi tí kídaā ne, xoó ka tí vevii, ntá tsi ntii dító xtúku tí.

9 'I'a é ntio é ki'in ini ò sá'a vē: É û'xe díki tí ne, kani tú'un û'xe xúku mí tuví ntí'i ñadí'í san.

10 Kani tú'un é û'xé reí di. Rei, ña é û'ún san ne, é ngāva ña. Uun ña ne, vevií kadé kú've ña. Ña uun ká san ne, vata kí'xi ña. Ntá tsi te vē'xí ña ne, ña kukuí ña kutuvi ña.

11 Kítí san, kítí itúvi kídaā ne, xoó ka tí vevií ne, dívi tí vií tí rei é kui ûná san ne, kaduku ntée tí é û'xé reí san di. Rkontúví ne, kí'in tí é nākunaá kue'en tí kúñu tí ntii dañu ntūvi.

12 'Ntíki é û'xi é inin sán ne, dívi é kani tú'un û'xi rei, é vāta kuiñi ntu'u kada kú've ña. Vií dadíi ña rei ni kítí san, ntá tsi uun da'na tsi.

13 Un tsi ntáda ña xu'u ña é kué'é ña ntii ña ni tsíñu ña kítí dóo donchu'ví kaa san é kadá kú've tí naa ña.

14 Vií ña du'xen ni Å Le'ntú san, ntá tsi ña kuvi vií ña ni í, tsí dívi é kúvi vii. Tsí Å Le'ntú san ne, dívi e Tó'o ûn ntíi ntíi tó'o ñúxiví sa, dívi é Rei, ña é dií ka ka'nu é da nēé ka tuku rei. Ña ntántíkín i, ña é kana, ña é nakaxnúu ne, ña natívi iní ña é kuntíkín ña Å Le'ntú san —ka'an ánjē san.

15 Kaka'an xtúku ánjē san ní ko:

—Ntute ka'nu é inin, mí tuví ntí'i ñadí'í kini kaa sán ne, dívi é kāni tú'un e dóo titín ña'a, ña vē'xi dā

mí'ī ká ñuuú é da nēé ka tu'un nták'a'an ña.

¹⁶ Ntikí é ū'xi é inin é ūve kiti sán ne, kinchu'vi ñadí'í kini kaa san. Xtuví mii ña é kōo da kantíí ña. Ka'xi kúñu ña ne, ka'mi ña di.

¹⁷ Tsí Xuva kō ne, xé'e ña ītsi reí san é viī ñá nēe é ntio ña. Xé'e ña é un tsi ntáda ña xu'u ña é kué'lé ña é kadā kû've kiti san náa ña da nté ku é kūntaa ntí'i é kák'a'an Xúva kō.

¹⁸ Ñadí'í, ña é inin sán ne, dívi ñuuú ka'nú é kadē kû've iña un ntíí ntíí rei ñuxiví san —ka'an ánjē san.

18

Dā ko'xó nuu ñuuú Babilonia

¹ Dá ita ntí'xin kúvi sá'ā né, īní u tuku ánjē, ña vé'xi e dukún kān, ña e dóo ntii iní i. Xí'í nuu kaníí ñuxiví san, tsi dóo kai'xi ntúve ña.

² Un ntii tsí kéne ña, kaka'an ña:

—¡E kó'xo ñuuú Babilonia, ñuu e dóo ka'nú san! É kúvi vi'i é ña vá'a vē, mí ñu'u vá'a un ntíí ntíí espíritú é kini ntáa, ni taka mí ñu'u vá'a un ntíí ntíí láa ku'u, kiti dóo dentú.

³ Tsí un ntíí ntíí ñuuú san ne, de ki'vi ña ni vīnu i é kaéni dikí ña da xoó ka ñatli. Rei, ña e ntádē kû've ñuxiví san ne, éni dikí ña ñadí'í san di, ní ña ntádiko nu á'ví ñuxiví san ne, kukuika ña, tsi dóo ñí ña da nēé ka e ntíí ña —ka'an ánjē san.

⁴ Kidáá né, tékú xtuku kó uun tatsin é vē'xi e dukún kān, kaka'an:

—Ntii nto ñuuú sa'á, ña'a ko, vata koo é ña díku ntée nto é viī nto é kini kaa e ntáde ña, vata koo é ña ní'i nto é nto'o nto ni ña di.

⁵ Tsi kuétsi ña ne, é kūxee kuitin un tsi nté e dukún kān. Tsí Xuva kō né, naka'an ña nuū i é kini kaa iña ña.

6 Nakué'e nto un ntí'i vata tsi ūtá'xi ña nto. Ntá'vi nto ūvi íto vatā o dé ña ni ntō. Úvi íto nadaká nuu nto vata koo é na kuntii iní i é kō'o ña, vata ūnádaká ña e xí'i ña'a san.

7 Kué'e ntō é na ntō'o ña ve; na kūnta'xa iní ña vata tsí o dé ka'nu ña, vata o itúvi ña nī dokuika íñaa ñá dí. Tsí kaka'an míi ña: "Xu'ú ne, dōo ka'nu ña'a u é reiná u. Ñá te ñadí'i kií u; ñá te ñadí'i ntá'ví u; nté un síin ña te neé nto'o ko", ka'an ña.

8 Dukuān ne, uun ntúvi tsi xee ntí'i ntí'i é ntō'o ña. Xéé doxi'í, nī dontání, dōkó dí, nī é koko ña mé'ñū ñu'u san dí. Tsi dóo ka'nu Xuva kō, ña kade kū've –ka'an tátsín san.

9 Rei ñuxiví san, ña éni díkí ñadí'i san ne, ña é intóo dadíi ni ña nī e dóo va'á iña ñá ne, kueku nteé ña ña, tsi dóo u'vi kuvi ña ña te íni ña u'me é kākene mí kai'xi ñadí'i san.

10 Kuntāñi ika tsi ña, e ntaú'ví ña é ntō'o ña e dóo kanto'o ñadí'i san. Ká'an ña:

—¡Ña nta'ví idēn ntun, ñuu Babilonia, ñuu e dóo ka'nu kue'en! É uun da'na nchūvii dú'va tsi xee e dóo nto'o o –ka'an ña.

11 Ña ntádiko nu á'ví ñuxiví san ne, kueku nteé ña i. Kuntōo nta'xa ña, tsí ña xoxó ka ña'a, ña é kuñin iña ña ve.

12 E diko ña né: kāá kuaan, kāá kuí'xín, ni xūu e dóo nuu á'vi i, ni kítí kuí'xín, ni dōo ntí'i, ni dōo kaíto nteé, ni dōo séda, ni dōo kue'é teku níñi, ni ūn ntí'i ntí'i nuu utun e dóo vá'a ñe'e, vata kaa chetun, ni da nēé ka nuu i e kúvi nú'u eléfanté, ni ūtun e dóo nuu á'vi i, nī kaá kuaan vitá, nī kaá nteé, ni nuū í e kúvi xuu kui'xín,

13 ni kānelá, nī cho'o e dóo vá'a ñe'e, ni kūtú, ni ú'xén cho'ó, nī cho'o vídin, ni vínú, ni áseté, ni kítí trigú ni ūtsi tí, ni kítí kaidó, ni lē'ntú, ni ídú, ni

kāreta é ntáñu'u ti, ni ñā'a, ña dóo ntáde tsiñu di. Un tsi nte ntúvi iña ña'á san díko ña.

14 Ká'an ña ni ñuu Babiloniá san:

—Ña túvi ká kití vidin e dóo ntio nima ó ne, un ntí'í dokuika íña o ni un ntí'í e dóo va'á, e dóo kai'xi íña ó ne, é kūnaá kue'en ve. Ñá naní'i kue'én ka ó ve —ka'an ña.

15 Ña ntadíko nuu i tsíkān, ña é ní'i dokuika kuénta iña í ne, kuntañi ika ña e dóo u'ví ña é kānto'o ñuu Babiloniá san. Kuntōo nta'xa ñá ne, kueku nteeé ña ñuu é vata kaa ña dí'í kaa,

16 ká'an ña:

—¡Ña nta'ví ide ñuu e dóo ka'nu san! ¡Ña nta'ví ide ñadí'i, ña inúu doo ntí'í ni dōo kaíto ntee, ni dōo kue'é teku níñi, ni xó'o kití e kúvi kaá kuaán, ni xúu e dóo nuu á'vi i, ni kití kuú'xín di!

17 ¡Un da'ná nchuvíi tsí kúnaa un ntí'í e dóo nuu á'vi i san! —koo ka'an ña ntádiko san.

Un ntí'í ntí'í tó'o tun ntōo san ní ña ñu'u iní i kan, ní ña ntántikin tó'o í sán, ni ûn ntí'í ntí'í ña ntáde tsiñu nú ntute ñu'u kān ne, kúntañi ika ña.

18 Dá'ví ni ña u'me é kai'xi ñuu san ne, ntáka'an ña:

—¿Va mí'i ntū tuví ka xtuku ñuu é vata kaa sá'á e dóo ka'nu? —ka'an ña.

19 Dá'ví mii ña díki ñá xenté'u é ntoo ña dontní ne, ntaéku ña. Doo u'vi kúvi ñá ne, un tsi ntákachu'u ntáa ña, ntáka'an ña:

—¡Ña nta'vín idéen, ñuu ka'nu! Dokuíka é Ío iña ó ne, kukuika ûn ntí'í ntí'í ña'a, ñá Ío tun ntōo i é kaika nú ntute ñu'u kān. Ntá tsi uun da'ná nchuvíi dú'va tsi nántatsin —ka'an ña.

20 Ntá tsi kuntōo díní ntó, ña ntoo e dukún kān, ña ntáduku ntée Xuva ko, ní pustru ñá, ní ña ntáka'an ntódo tú'un ñá, tsí dā xe'é Xuva kō e dóo nto'o ñuu Babiloniá ne, é ntúnáa kuenta iña i vata o dé ña ni ntó.

21 Kidáā ne, uun ánjē, ña e dóo ntii inī í ne, kī'i ña uun xuu ka'nu, vata kaa xodo mólinu é kādin nūu o útsi trigu káa ne, nakuitá nuu ña mé'ñu ntute ñu'u kān, kaka'an ña:

—Kuan koo nakuitá nuu ú o, ñuú Babilonia e dóo ka'nun. Nté uun ito ká ña kiní ka ña'a sán o.

22 Nté uun ito ñia dító ka é kuéku kiñú'u san itsí o, nté choō, nté trunpetá ka. Ná nī'lí ka xoó kada tsiñu i da nēé ka nuu i é kāde ña. Ñā ditó kañu'ú ka xodo mólinú san te tadin útsi trigú san.

23 Nté uun ito ká ña xí'i nuu ká ñu'u san nuu o. Nté ña tekú ka o e dóo vañi ña ntátánta'a san. Ña'a o, ña ntádiko nu â'ví kān ne, kuān te dóo na'nu ña'a ña dá kaníi ñúxiví san kidaā né, dívín ne, dé tatān da éni nta'vín un ntíi ntíi ñuú san —ka'an ánjē san.

24 Dívi ñúú Babiloniá sa éti niñi ña'a, ña ka'an ntódo tú'un Xuva ko, nī ña ntáduku ntée Xuva ko, ni ûn ntíi ntíi ña'a, ña é nakunáa ntuvi iña i ñúxiví a.

19

1 Dā kúvi ita ntí'xin sá'ā né, tékú ko tatsin é ña te nté kaa ña'a vañi ña ntáka'an ña e dukún kān:

¡Doo va'á Xuva kō!

¡Doo ka'nu Xuva kō!

Dívi ñā é nakáku ña kō.

Doo kaxi'í nuu ka'nu ña.

Dívi ñā e dóo ntii inī ña.

2 Tsi dóo vá'ā ó kadē kú've ñá ne,

doo nuu é ntaā i é kāka'an ña.

Tsí xntéku ku've ñá iñia ñadí'i kini kaa sán ne,

kaka'an ña tsí da miñ é kāntio e dóo nto'o ña,

tsí nañé'e ña nuu i é kīni kaa dá kaníi ñúxiví san,
vata tsí o dé ña.

Ntanáa Xuva ko ni ña vē, e é'ní ña ña'a, ña edé tsiñu
iña Xuva ko,

ka'an ñá'a san.

³ Kidáā ne, ntáka'an xtúku ña:

—¡Dōo va'á Xuva kō! ¡Dōó ka'nu Xuva kō! Ú'mē é kaī'xi ñadí'i kini kaa sán ne, dá kaxee kaxee ntii dañu ntūvi —ka'an xtúku tatsín san.

⁴ Natā, ña é oko kími ñá'a san nī ngími kítí ntantíto sán ne, nákunchítí ntāa ña ñú'u kān, nanú'u ña iní ña Xuva kō, ña tuví nú tēu ka'nú san, ntáka'an ña:

—¡Kuan koo na kōo! ¡Dōó ka'nu Xuva kō! —ka'an ña.

⁵ Kidáā né, tēkú ko uun tatsin é vē'xí nte nú tēu ka'nú san, é kāka'an:

¡Ká'an ntō tsi dóo ka'nu Xuva kō,
un ntíí ntíí ntó, ña ntáde tsiñu iñá ña,
un ntíí ntíí nto e ntaíko ñu'u nto ña,
kuān té na'nu ñá'a nto, õ ña na'nu ñá'a nto!,
ka'an.

Viko dá tanta'a A Le'ntú san

⁶ Kidáā né, tēkú ko uun tatsin é vata tē ña te un síin ña'a ntáka'an ña. Dító vatā ó kuvi dá kae'nu ntute ka'nú, vatā ó kuvi dá un ntii tsi kākatsin, e ntáka'an ña:

¡Dōo va'á Xuva kō!

¡Dōó ka'nu Xuva kō!

E éni ntu'u Xuva ko, ña dóo ntii iní í, kade kú'vē ñá ve.

⁷ Nā díní koo nakuntōo o.

Na kada ka'nu o ñā,

tsí e xée ura i é kōo viko e tánta'a A Le'ntú san ne,
é iō tu'vē ñadi'i ñá ve.

⁸ Ní'i ñā é kunūu ña doo ntíí e dóo va'á,
e dóo ntuntoo, e dóo kai'xi.

Tsí doo ntíí san ne, vata kaa nuu i e dóo vá'á ó de
ñá'a, ña ntákuanti'xe i Xuva kō,

ka'an ña.

9 Kidáā ne, kaka'an ánjē sán nī ko:

—Xntéén na'an sá'a: “Nté kui vá'a ña'a, ña e kána ña é kiká'xi ña víko e tánta'a A Le'ntú san” —ka'an ña.

Ne, kaka'an xtúku ña nī ko:

—Sá'ā é tū'un é nuu é ntaā i é kaka'an Xúva kō —ka'an ña.

10 Kidáā ne, nákunchítí ntāá u nú dī'in ánjē sán vata koo é káda ka'nú ú ña, ntá tsi kaka'an ñá nī ko:

—¡Ñá ku kuān xkoón den! Mii tsi Xuva kō é kada ka'nú o ñá. Tsí xo'ō né, dadíi tsi ntáde tsiñu o īña Xuva kó, ni ûn ntíi ntíi ta'an o, ña é nī'i tú'un Jēsuu —ka'an ña.

Tsi tú'un Jēsuú ne, dīvī é xe'é Xuva kō é kā'an ntódo ña'a, ña ntáka'an náa ña.

Ña nteku idú kuī'xin

11 Kidáā né, īní u e nákaan e dukún kān né, īní u uun idú kuī'xin. Ña'a, ña ntekú tí ne, dū'va nani ñá: Ña Kade Ntaa, Ña Kaka'an é Nuu é Ntaā í nani ñá. Dá kadē kú've ñá ne, nuu é ntaā í kade ña; dá kade ña du'xēn dī.

12 Ntúxnūú ña ne, kaxi'í nuu vatā ó kai'xi ñú'u. Dōo titín le'e odo díkí ña. Nteé ña uun dīvī é ntē xoxo íni i neé dīvī, é mii tsi ña īni ña.

13 Nuu ña doo é kukií nto'o niñi. Dīvī ñá ne, Tū'ún Xuva ko nani ñá.

14 Áta ña ntántíkín sintadun, ña vé'xi e dukún kān. Ñu'u ña doo ntíi e dóo va'á, doo kuí'xín kue'én ne, ntántodō ñá idú kuí'xín dī.

15 Xu'u ña kíi káa é ntíko ntuví o nuu i, é ntíku kui'i núu ña un ntíi ntíi ñuú ñuxiví a. Kāa kúví tatuń é kadā kú've núu ña. Vatā ó kaedín nuu ña dī'in ña tínti'ó san ne, kuān koo vií ña é nī'i ña'a san e dóo

nto'o ña, e dóo kudíin Xuva kō, ña dóo ntii inī í san ni ñā.

¹⁶ Nteé dívī ñá ata dóo ña ni dā'ntá ña, é kāka'an: "Rei, ñá odo nūú, nī Tó'o, ña odo nūu", ka'an.

¹⁷ Kidáā né, īní u uun ánjē, ña ntitsí ntōdo ata ngántií san. Un ntii tsī kána ña un ntíí ntíí láá, kití ntaíko e dukún kān, kaka'an ña:

—Ni'í nto, nataká nuu nto, tsí ña te un siin kúñu ta'xi Xuva kō é kā'xi nto.

¹⁸ Ka'xí nto kúñu reí san nī tó'ō sntadun ni ña dóo diin, nī kúñu idú nī ña ntántodō ti. Ka'xí nto kúñu ûn ntíí ntíí ña'a, kuān te ñá ntoo vá'a, kuān te ñá ntáde tsiñu, te kuetsi te na'nu ña —ka'an ánjē san.

¹⁹ Kídaā né, īní u kití e dóo donchu'ví kaa san, nī rei iña ñá ntoo ñuxiví san, nī sntadun ña. Nātaká nuu ña é vií ñá du'xen nī ña ntekü idú kuī'xín san, nī sntadun ña.

²⁰ Ntá tsi tñíñ ña kití sán nī ña kaka'an dóveté é kuenta iña Xuva ko kaká'an ña, ña idé nuu i e dóo na'nu kuenta iña kití dóo donchu'ví kaa san, é kūdii éni nta'ví ña ña'a, ña é nteé na'a káa kití san, nī ña ntánuu iní i santu ti. Ñä tsíkán ni kití dóo donchu'ví kaa sán ne, kantító tsi ña, nakuítá nuu ña ña nī tí mé'ñu ñu'u du'xé san é ña te kantá'va kue'en tsi.

²¹ Ñä nguií sán ne, xí'lí nūu ña káa e kíi xu'u ña ntekü idú san ne, un ntíí ntíí láá san é'xi nta'ā ti kúñu ña xi'í san.

20

Uun míil kuīa

¹ Kidáā né, īní u kíi uun ánjē e dukún kān, ni'i nta'a ña ntakāá xí'lí tótsín san ni kādena ká'nu.

² Tñíñ ña kití ña vá'ā san, kití ata san é diablu tí ni Satānaá ne, kí'ní va'ā ñá tí kadená san, é uun míil kuīa kunu'ní tí.

3 Nākuitá nuu ña tī ini totsín san ne, nakadī ñá xu'u i. Dávī nuu ña xu'u totsín san vata koo é ña kani nta'ví ka tī ña'a san ñuxiví san da ntē ntī'i é uun míil kuīá san. Te īta ntí'xin é uun míil kuīá san ne, nantuté ña tī uun da'na.

4 Kidáā né, īní u nú teu na'nu, mí ntoo ña'a, ña é nī'i i é kadā kū've. īní u nima ñá'a dí, ña e é'nte tu'un ña'a san díki i e ntántikin ñá Jesuú ne, nī é ntáka'an ntódo ña tú'un Xuva kō di. ña sā'á ne, ña ni īnúu ini ña kīti san, ntē santu tī; ntē ña ni xé'e ña é kuntēe káa tī xteen ña, ntē ntā'a ña. īní u tsi ntóto ña ne, nāni'i xtúku ña ntuvi iñña ñá ne, kada kú've ñá nī Cristu uun míil kuīa.

5 Ntā tsi ña nguií sán, ña xi'í ne, ña ntóto ña dā nté kuīta ntí'xin é uun míil kuīa. Da sá'ā é kuvi ūun ito ntoto ña.

6 ¡Ntē kui vá'a ñā'a, ña é ntáduku ntée i é ntóto é kuvi ūun ito doxi'í san, tsí ntáduku ntée ña Xuva kō! É kuvi ūví doxi'í san ne, ña kúvi ví ka ni ñā, tsi víi ña dutu Xúva ko nī Cristu. Dadíi tsi kadā kú've ñá ni ñā é uun míil kuīa.

Dā ko'xó ntēe tó'ō e ña vá'ā san

7 Tē kúvi ita ntí'xin é uun míil kuīá san ne, nantuté Xuva kō tó'ō e ña vá'ā san mí nuu kutū.

8 Tē ntíi ne, kani nta'ví ña'a ngimí o diñi ñuxiví san, un tsi nté Goo ni Mágoo, ña ntaínchu'vi Xúva ko, kāna ña é natáká nuu ña é víi ñá du'xēn; ntē ña kui ká'vi o ña é ña te da dii da díi ña, vata kaa kuvi tsókō.

9 Kuédadíi tsi kúxée ña kaníi ñúxiví san ne, ēdí nuu ña mi ntántoo ña'a, ña ntáduku ntée Xuva ko, ni ñúú e dóo kakuinima Xúva kō. Ntā tsi kuíta nuu Xuva ko ñú'u é vē'xí nte e dukún kān ne, uun ito tsi í'xi un ntíi ntíi ña'a san.

10 Tō'o é ña vá'ā san e éni nta'ví ña'a sán ne, nákuítá nuu Xuva ko i mē'ñú i mí kai'xi ñú'u dū'xé san, mí tuví kití dóo donchu'ví kaa san ne, nī ña é kāka'an dóvete é iña Xuva ko kaká'an ña. Ikān né, dóo nto'o ña, ntuni ñá, ntē ntúvi ntē níñu é ntii daňu ntúvi.

Tē xntéku kū'vé Xuva kō nū tēu kui'xín san

11 Kidáā né, īní u uun nú tēu ka'nu é kuī'xín, ni ûun ña'a, ña tuví nti'i ikān. Nuxiví san nī e dukún kān né, ntoko ñu'u mií dá ini tuví ña.

12 Kidáā né, īní u un ntíí ntíí ña xi'í san, te kuetsi te na'nu ña, ntáñi ñá nú tēu san. Ne, nākaán Xuva ko tütú san ni tüku tutu mí ûve na'a díví ña'a, ña é nī'i i ntuví íña i. Xntékú kū'vé Xuva ko īña ña xi'í san vatā o dé ña, vatā ó uve na'a ini tutú san.

13 Ntute ñu'ū sán ne, nakué'e un ntíí ntíí ña'a, ña é teni iní i kān. Doxi'í san nī mí kadē kû'vé doxi'í san ne, nakué'e ña'a, ña ñu'u vá'a ikān di. Xntékú kū'vé Xuva ko īña ña, un ntíí ntíí ñá, vata tsī o dé ña.

14 Kidáā né, nakuitá ñá doxi'í san, nī mi ntántoo ña xi'í san mé'ñu ī mí kai'xi ñú'u san. Ñú'ū sán ne, díví é kā'an o é doxi'i é kuvi ûvi.

15 Ña'a, ña é ña tuvi díví í uve na'a ini tutu mí uve na'a xoo é nī'i i ntuví va'a íne, nakuitá nuu ña ī mé'ñu ñu'u san.

21

E dukún xēé ni ñūxiví xēe

1 Kidáā né, īní u uun e dukún xēé ni ûun ñuxiví xēe. Tsí e dukún kan ni ñūxiví sa é tuvi kidaā ne, ntoko ñu'u mií. Ntē ntute ñu'ū ña tuví ka.

2 Xu'u é Juaán u ne, īní u ñuu é kāduku ntée Xuva kō, é Jerusaleen Xeé nanī. Nte e dukún kan vē'xi,

nte mí tuví Xuva kō. É iō tu'vē vata kaa uun ñadí'i é tíntetu ña e tánta'a ña ni x̄ñ ña.

³ Tēkú ko uun tatsin é dukún kān e dóo ntii kāka'an:

—Koto nto ve, tsí Xuva ko tūví ña ni ñā'a san ve. Kuntoo ña ni ñā ne, kuvi ña ña ñuú ña. Xuva kō né, mii ña kutuví ñá ni ñā, é vī ñá Xuva ñā.

⁴ Xuva kō ne, nakué'e ña un ntí'i ntí'i ntute nūú ña'a sán ne, ña kóo ká doxi'i; ntē ña kunta'xa iní ka ña; ntē ña kuekú ka ña; ntē ña kaxnúu ka ñā. Tsí é ita ntí'xin un ntí'i e kúvi di'na —ka'an tátsín san.

⁵ Kidáā ne, ña tuví nú tēu ka'nú san ne, kaka'an ña:

—Koton, tsí kade vá'a xeé u un ntí'i nuū i —ka'an ña.

Kaka'an xtúku ña:

—Xntéén na'an sá'ā, tsí tú'ün é nuu é ntaā í é kaka'án u ni ò —ka'an ña.

⁶ Kidáā ne, kaka'an ñá nī ko:

—É kúvi ve. Xu'u é di'na ú ne, xu'u é nantí'i ú dī. Vata kaa letra Á ni lētra Z kaa u. Te xōó kaitsi í ntute ne, kué'ē ú doméni é kō'o ña mí kākii ntute é tā'xi ntuví iñā ña.

⁷ Xoó ña'a é kúvi vií ña ne, ní'i ñā é un ntí'i nuū i sá'a ntá'a kó ne, kuvi ú Xuva ñā né, dívi ñā ne, kuvi ña i'xá ko dī.

⁸ Ntá tsí ña'a, ña e dóo ixó i, ña é ña ntákuinti'xe i, ña e dóo kini ntáa nima í, ña e ntaéni dikí ta'an i, ña e ntáde tatān, ña ntánuu iní i santu, nī ña veté ne, kuan ò ña é ní'i ña é kōko ña mí kai'xi ñú'u dū'xé san. Sá'ā é kui ūví doxi'i ña —ka'an ña.

Jerusaleen Xee

⁹ Kidáā ne, xée ūun ánjē, ña é ū'xe ñá'a san, ña é ní'i i é ū'xe é'xin é ñú'u u'xe nuu i é nanto'o Xuva kō ña'a sán ne, kaka'an ñá nī ko:

—Ni'in, dá nanē'e ú o ña da vé tanta'a, ñadí'í A Le'ntú san —ka'an ña.

¹⁰ Espíritū Sántū sán ne, kue'en ní'i ñā kó uun xuku ka'nu, xuku e dóo dükun. Náñē'e ñá ko ñuu é kāduku ntée Xuva kō, ñuu é nani Jerusāleen Xeé, dívī é vē'xí nte e dukún kān, mí tuví Xuva kō.

¹¹ Ñuu sā'á ne, kaxi'í nuu ni ntuve Xuva kō ne, ñú'u í ne, kai'xi vátā ó kai'xi xuú é nanī jaspe e dóo nuu á'vi i, e dóo kaxi'í ni'ni e nté kaa te xūxu kúvi.

¹² Kaníí díñi ñuu san ne, ntitsi ntó'o e dóo ka'nu, e dóo dukún ne, ñú'u uxuví xi'í i. É un é un xi'í san ne, ntáñí ntee kui kui uun ánjē. É un é un xi'í san ne, uve dívi é uxuvi tátá ña Israéé san.

¹³ Uni únī xi'í san ntántii é un é un ntíko diñi i.

¹⁴ Uxúvi xūu na'nu xi'í ntí etí ntó'o san ne, uve na'a é un é un xuú san uun díví pustru Á Le'ntú san.

¹⁵ Ánjē, ña kaka'an ní ko ne, ni'lí nta'a ña uun ntoo e kúvi kaá kuaan é kí'i kú've núu ñá ñuu san ni xi'í i, ni ntó'o í di.

¹⁶ Dadíí tsi kú've ntí'í ngímí o diñi i. Ánjē sán ne, kí'i kú've ñá ñuu san ni ntó'o í ne, uvi míil ūví sientu kilumétrou. É kāni, e dukún, ní e ni'lí ne, dadíí ntíí ntíí tsi kú've i.

¹⁷ Kidáá né, kí'i kú've ña ntó'o sán dí ne, úni díko kími métru kíi. Kí'i kú've ánjē san é vatā xkoó kí'i kú've ña'a san.

¹⁸ Ntó'o i ne, xuú é nanī jaspe kúvi ne, ñuu san ne, da mii kué'en tsi kaá kuaan kúvi da kaníí, vata kaa xuxu e dóo kaxi'í ni'ni.

¹⁹ Xúu é xi'í ntíí etí ntó'o san ne, ntukutu áta i un ntíí ntíí xuú e dóo va'á, xuú e dóo nuu á'vi i. Ètí ntó'o é kuvi ūun sán ne, xuú é xi'í kuii é nanī jaspe úve. É kuvi ūví san ne, xuú kuíi tékú e dukún kān,

é nani sāfiru, úve. É kuvi ūní san ne, xúu tēku xáā é xī'i raxa, é nani āgata, úve. É kuvi kīmí san ne, xuu kuíi kuē'en é vata ito íte ítō, é nani esmēralda.

20 É kuvi ūlún san ne, xúu tēku xáā kuē'e é xī'i raxa, é nani ònice. É kuvi īñú san ne, xuu kué'e é nani crunālina. É kuvi ū'xé san ne, xuú kuāan é nani crisōlito. É kuvi ūná san ne, xuu kuíi tēku ntute ñú'u san, é nani bērilu. É kuvi ūn san ne, xuú kuāan e dóo kai'xi é nani tōpaciu. É kuvi ū'xí san ne, xuu kuíi tēku másana kuii, é nani crisōprasa. É kuvi ū'xi ūn sán ne, xuu kuíi é nani jācintu. É kuvi ūxuví san ne, xuu ntéé é nani amātista.

21 Xí'i é ūxuví san ne, uxúvi kití kuī'xin, kití nani prela, kúvi. Uun tsi kití kuvá'a é un é un xi'í san. Itsi mé'ñū ñuú san ne, da mii kuē'en tsi kaá kuaan kúvi ne, kaxi'í ni'ni vatā ó kaxi'í ni'ni xuxu.

22 Nté uun xúkūn ña ni iní u ñuú san, tsí mii Xuva kō, ña e dóo ka'nu sán, nī A Le'ntú san ne, dívi ñā kúvi ña xúkūn ñuú san.

23 Ñuú san ne, ñá kantō i e xi'í nuu ngántií, ntē ña ntíó i ntuve xōó dí, tsi míi tsi ntuve Xuva kō e xi'í nuu. A Le'ntú san ne, dívi kúví ñu'u e xi'í nuu iñā ñuú san.

24 Kaka ña'a, ña da mí'i ká ñuu, mí kaxi'í nuu san. Rei iñā ñúxiví san ne, xée ña ñuú san, kuní'i ña e dóo va'á iñā ña.

25 Xí'i ñuú san ne, ñá kantādí ntuví á, tsí ikān ne, ñá kakuāá ka.

26 Ikān ne, nakué'e ña'a, ña da mí'i ká ñuu, e dóo va'á iñā ñá, nuu i e dóo nakuiko ñu'u ñā.

27 Ntá tsi nté uun nuu i é kīni kaa ña kuvi kí'vi ñuú san. Nté uun ña'a, ña é kāde é kīni kaa, nté uun ña vete ña kuvi kí'vi ña ñuú san. Da mii tsi ña'a, ña

é ūve na'a dívi ī iní tutú A Le'ntú san, tutu mí ūve na'a xoo é nī'i i ntuví va'á iña i ntii dañu ntúvi.

22

¹ Kidáā ne, náñē'e ánjē sán ko ntute é kainu é tā'xi ntuví iña ko, ntute é kākii nú tēu ka'nu mí tuví Xuva ko ni Ā Le'ntú san. Dōo kuií ntute san. Kaxi'lí ni'ni vatā o kaxi'lí ni'ni xuxu.

² Kainu ntute san mé'ñu ītsi ka'nu ñuú san. Ntuví o diñi i ntāñi útun e tá'xi ntuví iña ko. Uxuvi íto kakii kití i é uun kuia. Ta'án xoo ta'án xoo kakíi kití i. Xúku ī ne, kaidiá'vi é kūvi cho'o é ntuvá'a ña'a, ña ntoo ñuxiví a.

³ Ña kóo ká da nēé ka nuu i é kā'an Xúva ko tē ña vá'a. Kutūví nú tēu ka'nu Xúva ko ni Ā Le'ntú san ñuú san ne, ña ntáde tsíñu iña ñá ne, kunuu ini ñá ña.

⁴ Kiní ña nuu Xuva kó ne, kuntéé díví Xuva kō xteén ña di.

⁵ Ikān ne, ñá kuāá ka, ntē ña kantío ká ña ñu'u, nté ngántii, tsí mii Xuva ko naxi'lí nuu ña ña. Kidáā né, kuntoo ña ni Xuva ko, kadā kú've ñá ntii dañu ntúvi.

E kākuetsin ntuví é nainu Jesúcristu

⁶ Kidáā ne, kaka'an xtúku ánjē san ní ko:

—Kuvi kuinti'xe o tú'ün sa'á, tsí tú'ün é nuu é ntaā i. Xuva kō, ña é kaxé'e tú'ün é kā'an ña ntáka'an ntódo kuenta iña ñá ne, e táxnū ña áanje ñá é nañē'e ñá ña'a, ña ntáde tsíñu iña ñá, nēe é vē'xi kuvi —ka'an ánjē san.

⁷ Kidáā né, mii Jēsuu kaká'an ña:

—¡Koto nto! ¡E dóko sā naínú u! ¡Nté kui vá'a ña'a, ña e ntáde kuenta é ūve na'a ini tutú sā'a! —ka'an Jēsuu.

8 Xu'u é Juaán u ne, tēkú ko ne, iní u nuu mií ko un ntí'lí sā'a. Dā kúvī téku kó, nī dá iní u ne, nákunchítí ntāa ú nuu ña nañé'e kó nuu i sá'a, é kunūu iní ko ña.

9 Ntá tsi kaka'an ñá nī ko:

—¡Ñá ku kuān xkóon dēn! Xu'ú ne, kūdii kade tsiñu ú iña Xuva kó, vatā ó kade tsiñun dí, ni ēni ó, ña ntáka'an ntódo tú'un Xuva ko, nī ña ntáde ntaa é ūve na'a tutú sā'a. Mii tsi Xuva kō é kunūu ini ko ña —ka'an ña.

10 Kaka'an xtúku ña nī ko:

—Ñá ku xnuun xū'un tú'un é kuīta ntí'xin é ūve na'a tutú sā'a, tsí kakuetisin ntuvi é kūntaa.

11 Nii dukuān ne, ña é kāde nuu i é ña vā'a ne, na vī mii ña. Ña é kāde é kīni kaa né, na vī mii ña dí. Ntá tsi ña'a, ña é kāde nuu i é vā'a ne, na vií ka ña ne, ña'a, ña é kāde é ntio Xuva ko ne, ña ku xtuvī mii ña é kāde ña —ka'an ña.

12 Kaka'an Jésuu:

—Koto nto, tsí ña ná'ā ka dá nainu xtúku u. Tē nainú u ne, kué'ē ú doméni un ntí'ntí' ña'a kuuenta iñā í vata tsí o dé ña.

13 Xu'u é dī'na ú ne, xu'u é ntii u átā í dí, vata kaa letra Á ni lētrá Z. Xu'u éni ntū'u ú ne, xu'u nantí'í ú dí —ka'an ña.

14 Nté kui vá'a ña'a, ña é kānakate doo i, tsí duku ntée ña é tñin ña kítí utun é tā'xi ntuvi iñā ko, vata koo é kūvi kí'vi ña xi'i ñúú san.

15 Ntá tsi ña kini ntáa sán ne, kí'i kan kū'un ña ne, kí'i kan kū'un ntí'ntí' ña vata kaa ña tatán, nī ña kaeni dikí ñadí', nī ña kae'ní ña'a, nī ña kanuu iní i santú, ni ûn ntí'ntí' ña é ntio i doveté, nī ña kaeni nta'ví ta'an i dí.

16 Kaka'an Jésuu:

—Xu'u é Jesuú u ne, taxnūu u ánjē ko é kā'an ntódo ña nī é û'xe xúkūn sán nuu i sá'a. Xu'ú ne,

tatá Davii vé'xi ú ne, i'xá ika ñā kó di. Xu'ú ne, vata kaa kími é kāxi'í nuu te vé'xi túvi kaa u –ka'an ña.

¹⁷ Espíritū Sántū sán ni ñadí! A Le'ntú san ne, ntáka'an:

—¡Ni'í nto! —ka'an ña.

Da xōó ka ña'a, ña é kātekú i ne, na kā'an ñá di:

—¡Ni'í nto! —koo ka'an ña.

Da xōó ka xoo é kaitsi í ntute, ni da xōó ka xoo é ncho ko'o i ne, na kí'xi, dá kō'o doméni ntute é tā'xi ntuví iñña ko ntii dañú ntúvi.

¹⁸ Un ntíí ntíí ña'a, ña kateku i tú'un nēe é vé'xi kuvi é ûve na'a ini tutú sā'á ne, ntē vevíí tsi ká'ān ú ni ña nuú i sá'a: Tē xoó xntékú ka i é ûve na'a í'a ne, xntékú ka Xuva kō é nto'o i vatā ó uve na'a ini tutú sā'a é ntō'o i.

¹⁹ Tē xoó naki'i ká i tú'un é ûve na'a ini tutú sā'a nté koo kuvi ne, Xuva kō ne, naki'i ña vata kaa é kāduku ntée ña kití utun é tā'xi ntuví iñña kó ne, ñá kí'ví ña ñuú Xuva ko, vatā ó kaka'an ini tutú sā'a.

²⁰ Ña kaka'an ntódo tú'un sa'á ne, kaka'an ña:

—Nuu é ntaā í, tsí ña na'a ka dá nainú u –ka'an ña.

Kuan koo na kōo. ¡Ki'xi nto, Tó'o ko Jēsuu!

²¹ Na nāxnuu viko Tó'o ko Jesúcristu ntó, un ntíí ntíí nto. Kuan tsi koo na kōo.

Tū’ún xuva kō vatā ó ntáka’an ña ñuu Coatzospan

New Testament in Mixtec, Coatzospan (MX:miz:Mixtec, Coatzospan)

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Coatzospan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Coatzospan

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
8f775598-56d9-56fd-966e-15e054d2f275